

J. Klobučar

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 8. V Celovcu 15. avgusta 1877. XXVI. tečaj.

Pridiga za god vseh angeljev varhov.

(Angelj varh je naš odkritoserčen, resničen in stanoviten prijatelj: spoštujmo ga! gov. V. M.)

„Glejte, jaz bom poslal svojega angelja, kateri pojde pred teboj, in te bo varoval na potu, in pripeljal v kraj, kterega sem pripravil.“ II. Moz. 23, 20.

V v o d.

Po vsi pravici opominja sv. Peter, rekoč: „Trezni bodite, in čujte, ker vaš nasprotnik, hudič, hodi okrog, kakor rujoveč lev, iskaje, koga bi požerl.“ Hudemu duhu namreč ni nobena reč tako zoperna, kakor ta, da bomo mi enkrat prišli v tista lepa in vesela nebesa, iz kterih je on nekda j pahnjen bil po lastnem zadolženju. Ravno zato si z vso mogočo silo in zvijačo prizadeva, da bi nas v greh zapeljal, in nas s tem ob nebeško dedščino pripravil in v večno pogubljenje zavlekel. Neskončno dobrotljivi Bog, kteremu je dobro znana od ene strani hudobija hudega duha in od druge strani naša nezmožnost in slabost, je zavo lje tega slehernemu človeku angelja v varha dal, da od ene strani človeka varuje zalezovanja hudičevega, in ga od druge strani vsega slabega in nezmožnega podpira in poterduje v dobrem, da srečno pride nekda j v nebeško domovino. V II. Mozesovih bukvah beremo: „To govori Gospod Bog: Glejte, jaz bom poslal svojega angelja, kateri pojde pred teboj, in te bo varoval na potu, in pripeljal v kraj, kterega sem pripravil.“ O kako nezmerno nas tedaj Bog ljubi, da tako neizrečeno skerbi za naše zveličanje! Ker nam je pa Bog tolikanj skerbne ga in zvestega varha dal, izhaja se iz tega dolžnost, da moramo spošto-

vati in v časti imeti svojega angelja varha. Poslušajte tedaj danes : I. zakaj in II. kako naj spoštujemo svojega angelja varha. Le zvesto poslušajte!

Razlaga.

I. V ozir angelj varha Gospod Bog sam v sv. pismu tako-le govori: „Spoštuj ga, in poslušaj njegov glas, in glej da ga ne zaničuješ, ker ne bo zanesel, kader grešiš, in moje ime je v njem;“ to je: en namestuje mene in mojo oblast, celo moje bistvo je v njem. „Ako poslušáš njegov glas, in storiš vse, kar govorim; bom sovražnik tvojim sovražnikom, in bom nasprotoval tvojim nasprotnikom. In moj angelj pojde pred teboj.“ Že samo iz teh besed se lahko prepričamo, da smo res dolžni spoštovati in častiti svojega angelja varha. Še bolj pa se bomo prepričali o tej svoji dolžnosti, ako premislimo, da je angelj varh res naš odkritoserčni, resnični in stanovitni prijatelj.

1. Angelj varh je naš odkritoserčni prijatelj. — Glej, ljubi kristjan! marsikteri ljudje pravijo, da so tvoji prijatli: pri vsem tem pa vendar le ne ljubijo tebe, ampak ljubijo le to, kar ti imaš, ter tvoje blago in premoženje. Le samo zavoljo tega, ker se nadjajo in zanašajo, da bodo od tebe kaj dobili, se hlinijo in pravijo, da so tvoji prijatli. Tvoj angelj varh pa ne dela tako, ampak iz same čiste in nesamopridne ljubezni skerbi za tvojo časno in večno srečo. On te ljubi, priserčno ljubi, ako si imeniten, bogat in učen, pa tudi, ako si reven, neučen in siroten. Da te ljubi in ti svojo ljubezen skazuje, je angeljvarhu zadosti že samo to, da te je božja previdnost njemu izročila v varstvo. Ali ni tolika ljubezen zares pravo odkritoserčno prijateljstvo?

2. Angelj varh je naš resnični prijatelj. — Prijatlov, kateri nam le z besedo zaterdujejo, da so naši prijatli, nam nikjer ne manjka; toda pravi, resnični prijatli, kateri se nam tudi v djanju in v delih prijatle razkazujejo, so le redko sejani. Naš sveti angeljvarh pa nam je pravi, resnični prijatelj, ki se nam tudi v djanju prijatla razkazuje. Le pogledjte na velike in obilne dobrote, ki nam jih skazuje. Za našo srečo vedno skerbni in delaven, akoravno tega ne vidimo, nam razsvetljuje naš um, nam k dobremu nagiblje našo voljo, nas navdaja z zdravilnim strahom pred grehom, in nam po storjenem grehu vest drami in budi, da bi nas naganjala in mečila k pravi resnični pokori. Angelj varh dušne in telesne nevarnosti od nas odganja, nas varuje naših sovražnikov, nam v dvomih z dobrim svetom na strani stoji, nas podpira v skušnjavah. Očitniši bi nam naš angelj varh res ne mogel pokazati, da nam je pravi, resnični prijatelj.

3. Angelj varh je naš stanovitni prijatelj. — Prijateljstvo človeško večidel le tako dolgo terpi, dokler človeka

sreča ne zapusti. Glej, o človek! še celo to se ti vtegne zgoditi, da bo jutro že tvoj naj hujši sovražnik tisti, ki ti je bil danes naj priserčniši prijatelj. Vse druga pa je s tvojim svetim angeljvarhom. Precej po tvojem rojstvu te je sprejel v svoje varstvo, in te je posihmalo varoval vse dni tvojega življenja, in te bo varoval ves čas tvojega bivanja na tem svetu, in še celo na unem svetu bo spremljal tvojo dušo pred nebeškega sodnika in na sodbo. Sto in stokrat si ga razžalil s svojo nepokorščino, sto in stokrat si si zaslužil, da bi te bil zapustil, pa te vendar le ni zapustil in ni jenjal za te skerbeti. Ali se ti mar s tem ne razkazuje zares pravega, stanovitnega prijatla?

Iz vsega tega vidite, da imamo nagibov in uzrokov zadosti, da svojega angeljvarha spoštujemo, častimo in ljubimo. Naj vam pa zdaj tudi še povem:

II. Kako moramo svojemu angelju varhu skazovati svoje spoštovanje in svojo ljubezen.

Da bomo svojega sv. angelja varha prav spoštovali in vredno častili, moramo:

1. Večkrat si v spomin klicati, kaj nam je angelj varh dobrega storil. O kolikanj hudega je od nas odvernili . . . ! Iz kolikih dušnih in telesnih nevarnost nas je rešil . . . ! Kolikanj dobrot nam je skazal za dušo in telo . . . ! Bodimo mu toraj hvaležni, pa ne le z golo besedo, temveč v djanju in v resnici . . . !

2. Spominjajmo se povsod na pričujočnost svojega sv. angelj varha. Angelj varh nam vedno na strani stoji, njegovo oko je vedno v nas vperto, on je vedno priča vseh naših in celo najskrivnejših del in djanj. Nikar se tedaj nikdar ne podstopimo, storiti kaj takega, česar bi se sramovali in kar bi si storiti ne upali vpričo kakega poštenega in bogaboječega človeka; kolikanj bolj spodobno in dostojno se moraš obnašati še le vpričo svojega sv. angelj varha, ki je knez nebeški, in tedaj imenitniši memo vsacega in celo naj imenitnišega človeka!

3. Sklicujmo na pomoč svojega sv. angelj varha v vseh nadlogah in dušnih in telesnih potrebah. Ako imamo kakega človeka, od kterega vemo, da nam je zvest prijatelj, se k njemu zatečemo, in pri njem iščemo dobrega sveta in pomoči, kader nas je zadela kaka nadloga. Še vse bolj hitro pa se zatekajmo k svojemu sv. angeljvarhu, ter ga prosimo pomoči pri svojih opravilih, po vseh svojih potih, v vseh nevarnostih, dvomih, skušnjavah, dušnih in telesnih nadlogah in težavah. In angelj varh nam bo gotovo na strani stal, ker mu je to gotovo naj ljubše opravilo, ki mu je od Boga samega izročeno, da nas vodi in varuje po vseh naših potih.

4. Imejmo s svojim angelj varhom vseгда prijazno tovaršijo. — Akoravno svojega angelj varha ne

vidimo s svojim telesnim očesom, vendar se le radi in prav prijazno ž njim pogovarjamo, kader smo na samem. Gotovo se spodobi, da prijazne pogovore imamo s svojim naj boljšim prijatlom, ki nam je tako blizo noč in dan. Le prav priserčno in spodobno se pomenkujemo ž njim, in on nam bo odgovarjal z notranjim navdihovanjem.

5. Prijazni tovaršiji z angelj varhom pa dober pospeh dajajmo s tem, da zvesto posnemamo njegov zgled. — Ljubezen človeka žene, da posnema tistega, kterega ljubi. Kjer se zaderžanje z zaderžanjem ne vjema in obnašanje z obnašanjem ne zлага, ondi prijateljstvo nima obstanka. Ako želimo s svojim sv. angeljvarhom živeti v stanovitni, priserčni prijaznosti, moramo po njegovem zgledu sovražiti vsak greh, ljubiti čistost, natančno spolnovati sv. voljo božjo, in veliko spoštovanje imeti do Boga in do vsega, kar je božjega.

6. Prijateljsko zvezo s svojim svetim angelj varhom ponavljajmo in priterdujmo s seboj na današnji dan, to je dan in god vseh angelj varhov. Po čisti spovedi in vrednem sv. obhajilu ga priserčno zahvalujemo za vse dobre, ktere nam je skazoval v preteklem letu; prosimo ga, naj nam odpusti, da njegovega svarjenja in opominjevanja nismo vselej poslušali; priporočujmo se mu, da nam bo tudi še posihmalo na strani stal, ter nas varoval vseh nevarnost in vsega zalezovanja naših sovražnikov, in nas po sedajnem pozemeljskem potovanju srečno pripeljal v nebeško domačijo.

Sklep.

Sv. Hieronim pravi: „O kako velika je imenitnost človekova, da vsakdo že od svojega rojstva sem nebeškega duha v varstvo in obrambo ima!“ In kako skerbni da je ta naš angelj varh za našo časno in večno srečo, nam sv. Avguštín v kratkih, pa tehtnih besedah tako-le popisuje: „Angelji pazijo na nas revne popotnike, imajo usmiljenje z nami in nam po božjem povelju na pomoč prihité, da tudi mi enkrat dospemo v uno občinsko (nebeško) domovino.“ Te Avguštínove besede poterduje sv. pismo v mnogih zgledih, poterduje nad Hagaro v puščavi . . . nad prerokom Elíjem . . . nad prerokom Danielom v levnjaku . . . nad Tobíjem . . . nad sv. Petrom v ječi . . . in nad mnogimi drugimi. — Resnica teh Avguštínovih besed pa se tudi še dandanes poterduje nad nami . . . Kaj pa bomo mi svojim angeljvarhom dali za toliko ljubezen in veliko skerb? Kaj jim hočemo družega dati, kakor to, da jim ljubezen povračamo za ljubezen, in da jih verno poslušamo, zvesto ubogamo, in se jim pokorno voditi damo po pravem potu, po potu proti večnemu življenju! Amen.

Pridiga za malo gospojnico ali v god rojstva Marije device.

(Homilija; gov. — f—.)

„Bukve rodu Jezusa Kristusa, sina Davidovega, sina Abrahamovega.“ Mat. 1, 1.

V v o d.

V današnjem sv. evangelju nahajamo sicer prav veliko različnih imen, toda večidel neznanih imen, kakoršni dandenes nič več niso v navadi, in res težavno delo bi imel, kdor bi se hotel za verstjo iz glave naučiti celo današnje sv. evangelje. Tudi vem, da bi mi celo starši in drugi odraščeni ljudje ne vedeli dosti odgovoriti, ko bi jih vpraševal, kaj da se imamo učiti iz bukev rodu Jezusa Kristusa, sina Davidovega, sina Abrahamovega. Pri vsem tem pa, verjamite mi, so vendar le tudi v današnjem sv. evangelju hranjeni mnogi lepi nauki, in sicer:

1. Nauki gledé Boga.
2. Nauki gledé matere božje.
3. Nauki gledé nas samih. — Le poslušajte!

Razlaga.

1. Nauki gledé Boga.

Ako vse dolžnosti, ktere imamo spolnovati v ozir Boga, na skupaj vzamemo, ostane nam „vera, upanje in ljubezen, to troje“, da vam s Pavlovo besedo povem. In glej, ravno k tem trem božjim čednostim, k veri, upanju in ljubezni nas današnje sveto evangelje prav resnobno opominja.

a) Najpoprej nas opominja, da verujemo vse to, kar je Bog govoril. Bog je razodel staremu očaku Abrahamu in memo drugih tudi kralju Davidu, da bo iz njihovega zaroda rojen Odrešenik in Zveličar sveta. David je živel kakih tisuč in Abraham celo kakih dva tisuč let pred Kristusovim rojstvom. V teh dolgih letih — kdo ve — koliko reči je na zemlji prišlo in prešlo, se spočelo in spet minulo? Božje razodenje od obljubljenega Odrešenika pa ni prešlo in se ni razgubilo, zakaj kakor je Bog napovedal, je tudi res iz Abrahamovega in Davidovega zaroda na svet prišel Zveličar sveta, in sv. Matevž nam v današnjem svetem evangelju našteva celo versto Jezusovih dedov in prededov od starega očaka Abrahama do sv. Jožefa, ženina Marijinega, ki je bila mati Jezusova. Kar tedaj Bog govori, resnično se zgodi, in kdor Bogu verjame, nikdar v zmoto ne zaide.

Ravno zavoljo tega moramo tudi mi trdno verovati v Boga in njegovo sveto besedo, moramo verovati vse, kar je Bog razodel, kar je Jezus učil, kar so njegovi apostoljini oznanovali, in kar nam v njegovem imenu verovati ukazuje njegova sv. cerkev. — Glejte, ta nauk nam daje današnje sv. evangelje. — Zraven tega nas pa

b) tudi še opominja k zaupanju v Boga v vsih okoliščinah našega življenja. — Abrahamov in Davidov zarod je bil že mnogokrat v nevarnosti, da bo popolnoma zatren in pokončan. Da od drugih nevarnost molčim, naj omenim le samo terde Babilonske sužnosti, o kateri je bil ves kraljevi zarod iz hiše Davidove odpeljan v daljne tuje kraje, v katerih je v nezmerni siromaščini bival kacij 70 let. Kako lahko bi bil v toliki sili zatert in pokončan ves Davidov rod! Toda Bog ga je ohranil zato, da se spolnujejo njegove obljube. In kakoršna je s to božjo obljubo, enaka je z vsemi drugimi. Trdno toraj zaupajmo v Boga, naj se nam tudi še tolikanj huda godi. Bog svojih zvestih služabnikov nikdar zapustil ne bo. „Jaz sem z vami vse dni do konca sveta“, je obetal Jezus svojim učencem pa tudi vsem svojim služabnikom, vsi svoji sv. cerkvi.

In če vidimo dandanešnji sv. cerkev Jezusovo v velikem priganjanju nikar ne obupajmo! Rekel je Jezus sv. Petru: „Ti si Peter (skala), in na to skalo kom zidal svojo cerkev in peklenska vrata je ne bomo zmagala.“ Po tej Jezusovi obljubi bo sv. cerkev stala in nas blagrovala vsemu priganjanju vkljub. — Tako tedaj nas današnje sv. evangelje priganja tudi k zaupanju v Boga. In na zadnje

c) nas priganja tudi še k ljubezni do Boga. In res so bukke rodu Jezusa Kristusa prav pripravne, vnemati v našem sercu ljubezen do Boga. Saj veste, da radi imamo take ljudi, ki nas ljubijo in nam dobrote delé: „Bog pa je svet (ter nas vse) tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da, kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi, temveč večno življenje zadobi.“ Jezus, ki je kar Bog od vekomaj rojen bil od svojega nebeškega Očeta, je ob odločenem času za našega zveličanja voljo človek postal, in v Abrahamovem in Davidovem zarodu rojen bil iz Marije Device. Ali nam mar Bog ni res vsega daroval s tim, da nam je daroval svojega edinorojenega Sina? „On, ki tudi svojemu lastnemu Sinu ni prizanesel, temveč ga je dal za nas vse; kako, da bi nam ne bil tudi ž njim vsega podelil?“ piše sv. Pavel. Ravno zavoljo tega nam prigovarja sv. Janez, in pravi: „Ljubimo Boga, ker nas je on poprej ljubil!“

2. Nauki gledé Matere božje.

Ako hočemo bukke rodu Jezusa Kristusa razlagati v čast njegove svete matere, bomo vpervič našli, da je bila Marija naj imenitnejšega stanu, akoravno je sama sebe imela za naj nižjejo deklo Gospodovo; in da je bila vdručič naj bolj srečna mati, akoravno

je pri tem vedno čista devica ostala. Premislimo nekoliko bolj na drobno imenitnost Marije kar gospe in dekle, kar matere in device ob enem.

a) Marija je imenitna gospa visokega stanu. Vsi očaki in knezi, vojvodi in kralji, katerih imena so pisana v današnjem sv. evangeliju, so bili dedje in prededje ne le samo Jožefovi, ampak tudi Marijni. Obadva, sv. Jožef in Marija, sta bila iz roda Judovega, iz hiše Davidove. Ko bi ne bila obadva iz roda Judovega in iz kraljeve hiše Davidove, bi se ne bila smela eden z drugim zaročiti. Da so se namreč rojstne bukve Jezusove ohranile v vedno lepem redu, še celo dovoljeno ni bilo Judom, ženiti in močiti se v kakem drugem rodu. Marija tedaj, akoravno revna in ubožna, je bila vendar le visokega, ter kraljevega rodu, ker je bila iz kraljeve Davidove rodovine. Posvetni ljudje pa se neizrečeno ponašajo s tem, da so imenitnega rodu in visokega stanu. Marija pa se s svojim imenitnim in visokim rodom celo nič ni ponašala. Bila je tolikanj ponižna, da se je deklo Gospodovo imenovala.

Iz tega si moremo posneti ta nauk, da si ne smemo dosti iz tega storiti, ali smo od revnih ali bogatih, imenitnih ali neimenitnih staršev. Le zato si vsigdar vse prizadevajmo, da smo pobožni in bogaboječi, in v naj večjo čast in naj visokejo imenitnost nam bo zaleglo to, ako bomo po pravici smeli reči za Marijo: „Jaz sem hlapec Gospodov, sem dekla Gospodova!“

b) „Gospod se je ozerl na nizkost svoje dekle“, je rekla Marija. In ravno zavoljo tega, ker je bila Marija tolikanj ponižna, je Bog tako velike reči storil nad njo, ter jo povišal in poveličal v mater Zveličarjevo, zraven tega jo pa tudi še vedno čisto devico ohranil. „Od Marije je rojen Jezus, kateri je imenovan Kristus.“ Marija je mati Jezusova, Jezus je pa pravi Bog, in tedaj je tudi Marija mati božja. Po vsi pravici jej je toraj Elizabeta, od sv. Duha razsvitljena, rekla: „Blažena si med ženami, in blažen je sad tvojega telesa;“ to je: Ti si najimenitniša mati, ker si rodila naj imenitniši sad, Jezusa Kristusa, božjega Sina. — Še vse bolj imenitna pa je Marija zavoljo tega, ker je sicer mati postala, pri vsem tem pa vendar le še vedna čista devica ostala. Marija namreč Jezusa ni rodila po navadnem, natornem potu, temveč po nadnatornem potu, ter ga je spočela od sv. Duha. — Keršanski starši in keršanski otroci! zakonski in samski, mladi in stari ljudje! razgledujte se vsi nad Marijo, božjo materjo in prečisto devico. Ona vam zglede daje, kako se morate v zakonskem in samskem stanu spodobno in dostojno zadržati, čisto in sramožljivo obnašati, sveto in bogaboječe živeti. Vredno častite Marijo, pobožno jo na pomoč sklicujte, zvesto po njenih stopinjah hodite, in deviška mati Marija vam bo vsigdar mogočna besednica in srednica pri Bogu, in vas bo varovala v življenju in ob smerti.

3. Nauki gledé na s a m i h.

Na zadnje naj vam še povem, katere nauke naj si iz današnjega sv. evangelja še posebej posnamejo a) pravični, b) grešniki in c) vsi ljudje sploh.

a) Nauk za pravične. V rojstvenih bukvah Jezusovih nahajamo celo dolgo versto različnih staršev in otrok, očetov in sinov. Kaj menite, ali so si bili vsi ti pač enaki v ozir čednosti in pobožnosti? Ali so bili vsi ti očetje dobri, vsi ti sinovi pobožni? O ne! Jozafat, postavim, je bil prav pobožen in bogaboječ mož; Joram pa, njegov sin, je bil ves hudoben človek. Kralj Ececija je bil v ozir pobožnosti vsem v lep izgled; Ahac pa, njegov oče, je bil strašno hudoben človek. Poglejte celo v rojstnih bukvah Jezusovih nahajamo dobre in hudobne ljudi. Iz tega se učimo, da malopridnost sinova sama ob sebi pobožnosti očetove ne zmanjšuje, in da razuzdanost očetova sama ob sebi bogaboječnosti sinovi škode ne dela. Vem sicer, da so hudobni otroci naj bolj skeleča šiba dobrim staršem, in da so malopridni starši pobožnim otrokom v naj večje pohujšanje. Ravno zato pa tudi vi, keršanski starši! pazni bodite, da vam pregrehe vaših otrok ne bodo vesti težile, in da ne bote vi krivi njihovega razuzdanega življenja. In vi, bogaboječi keršanski otroci! se nikar ne spodtikujte in ne pohujšujte nad malopridnostjo svojih staršev, in ne posnemajte njihovih slabih zgledov, marveč pridno molite za njihovo spokorjenje, da po tem takem pregrehe otrok ne bodo tudi staršem pripisane in hudobije staršev ne bodo tudi otrokom prištevane pred Bogom.

b) Nauk za grešnike. V rojstnih bukvah Jezusovih najdemo zapisane tudi grešnike, velike grešnike. Judež in Tamara sta si bila v bližnjem rodu, in vendar sta se strašno pregrešila pred Bogom; David in Betzabeja sta bila prešestnika; Salomon, Roboam in drugi so malikovali; Manases je bil neusmiljen trinog, in drugi so bili spet v drugih hudobijah zapopadeni. „Jezus Kristus, ki je zavoljo grešnikov na svet prišel, se tudi grešnikov ni branil v svojem rodu (v svoji sorodovini), da bi izbrisal grehe vseh ljudi,“ pravi sv. Hieronim. Jezus po tem takem ni sovražnik grešnikov, terpel jih je med svojimi dedi, terpi jih tudi še zdaj v svoji cerkvi, in jih kakor dober pastir zgubljene ovce ljubeznjivo sprejemlje, ako se po Davidovem zgledu resnično poboljšajo in spokorijo. Ako pa grešniki terdovratni ostanejo v svojih grehih in nespokorjeni gredó iz tega sveta, zavergel jih bo in pogubil celo zmed svojih dedov in prededov tiste, ki so brez pokore in v grehih šli iz tega sveta.

c) Nauk za vse ljudi sploh. Rojstne bukve Jezusa Kristusa so nam ob enem tudi mrtvaške bukve. Ako v teh rojstnih bukvah za slehernim imenom namesto besede „je rodil“ postavimo besedo „je umerl“, kako se bo po tem bralo v teh rojstnih bukvah? Bralo se bo: „Abraham je umerl, Izak je umerl, Jakob je umerl i. t. d. in po takem branju bi se na zadnje pokazalo, da so umerli

vsi od kraja, vsi od prvega do zadnjega. Nikomur zmed njih ni mogla življenja ohraniti niti čednost, niti modrost, niti moč, niti bogastvo: eni so pomerli mladi, drugi stari; eni v postelji, drugi v boju ali kod drugod. Enaka osoda čaka tudi nas: kakor so nam pomerli naši starši, naši dedje in prededje, poprej ali pozneje bomo pomerli tudi mi. Ravno zato nas tako priserčno opominja usmiljeni Jezus, rekoč: „Čujte, ker ne veste ne ure, ne dneva!“ Amen.

Pridiga za XVII. pobinkošno nedeljo.

(Kako naj se poterujemo v veri, da je Jezus večni in resnični Bog; gov. J. T.)

„Vsedi se na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov v podnožje tvojih nog.“ Mat. 22, 44.

V v o d.

Le marsikterikrat so farizeji Zveličarja lovili v govorjenju, ter mu zdaj tu zdaj tam zaderge in zanjke nastavljali. Enkrat ga vprašujejo, ktera bi bila naj večja zapoved v postavi Mojzesovi? Jezus pa jim kar končno pové, da je zapoved ljubezni do Boga in do bližnjega naj večja zapoved, in da v teh dveh zapovedih ljubezni je zapopadena vsa postava in preroki. — Ljubi moji! če je bila zapoved ljubezni do Boga in do bližnjega že v stari zavezi naj večja zapoved, gotovo bo tudi v novi zavezi naj imenitniša zapoved, in je gotovo v tej zapovedi zapopadeno celo evangelje in vsa pisma apostelnov. In res imenuje sv. Pavel ljubezen polnost postave, in pravi, da brez ljubezni nimajo cene ne milošnja, ne druga dobra dela. — Zatoraj, ljubi kristijani! vsegar skerbni bodite, da ljubite Boga čez vse in bližnjega kot sebe. — Vedita pa, da je vsemu temu vkljub vendar le še nekaj imenitnišega, kar služi v podlago, na katero je zastavljena cela naša vera. In ktera je ta toliko imenitna reč? — Glejte! Zveličar sam nam na-njo kaže, kader po današnjem sv. evangelju farizejem zastavlja vprašanje, žegav sin da je Kristus, in, kader mu odgovoré, da je Davidov sin, jim premisliti daje zakaj da ga David imenuje svojega Gospoda? Sin saj vendar ne more biti Gospod svojega očeta? — Ljube duše! ali mar Zveličar s tem ni mislil to-le povedati? „Res je ljubezen do Boga in do bližnjega prva in naj večja zapoved; toda tej ljubezni mora v podlago biti vera v Kristusa in njegovo dvojno natoro, namreč človeško, ki se izhaja od Davida, in božjo, ki jo je iz nebes

prinesel seboj. Nikar mi toraj, zapoved ljubezni spelnovaje, ne pozabite na vero, da je Kristus, sin Davidov, tudi pravi in edini božji Sin: vera namreč, da je Kristus pravi Bog, še le popolno nareja ljubezen do Boga in do bližnjega in jej ceno daje in vrednost.“ — Kader hoče kdo kako zidovje podreti, podbije poglobitve podslombe in stebre, in celo poslopje se bo potem v groblje razvalilo. Poglavitni steber keršanstva pa je vera, da je Kristus pravi večni Bog; kaj čuda tedaj, da so sovražniki naše sv. vere vsaki čas si vse prizadevali, spodbiti ta steber, in si to tudi še posebno današnji dan prizadevajo! Kader pa sovražniki obležejo kako terdnjavo, obračajo obleženci svoje oko sosebno na tisto stran, v katero se sovražniki naj hujši zaganjajo. Tedaj bo tudi primerno, da se mi danes iščemo potrditi v veri, da je Jezus Kristus večni in resnični Bog. — O moj Gospod in moj Bog, Jezus Kristus! tebi velja moje današnje govorjenje; blagoslovi ga! Pripravite se!

Razlaga.

1. Da je Jezus Kristus Bog od Boga, pravi Bog od pravega Boga, v tem nas poudarja ravno današnje sveto evangelje. Le poslušajte, kako?

Preroki Izraelovega ljudstva so od obljubljenega in željno pričakanega Mesija ali Kristusa veliko naprej povedovali; vsa ta napovedovanja in prerokovanja so naznanaovala, da bo Kristus pravi Bog, da bo božji Sin, in sicer pravi božji Sin. Med ta prerokovanja spada tudi tisto prerokovanje, na katero se sklicuje Zveličar v današnjem sv. evangelju. V enem svojih psalmov namreč imenuje David obljubljenega Mesija ali Kristusa svojega Gospoda in pravi: „Gospod (t. j. večni Oče) je rekel mojemu Gospodu: Vsedi se na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov v podnožje tvojih nog.“ David je zagotovo vedel, da se bo Mesija rodil iz njegovega rodu, in bo tedaj njegov sin, njegov unuk, in vendar David postavlja tega svojega sina ali unuka z Gospodom vseh gospodov, z večnim Bogom, na enako stopinjo, in govori od njega, da sedi na desnici večnega Gospoda Boga. Ali ni s tem prav očitno izrečeno, da bo obljubljeni Mesija Bog, pravi božji Sin, svojemu večnemu Očetu nebeškemu enak v vsem?

2. Kakor David in drugi preroki, tako so tudi angelji oklicevali Kristusa za Sina božjega. Angelj Gabriel je rekel Mariji: „Glej! spočela boš v svojem telesu in rodila sinu, in imenuj njegovo ime Jezus. Ta bo velik in Sin Najvišjega imenovan; in Gospod Bog mu bo dal sedež Davida, njegovega Očeta, in bo kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj; in njegovega kraljestva ne bo konca.“ Gotovo imajo te besede angeljeve ta-le pomen: „Ti milostipolna Devica

boš rodila Sina, kateri razun tega, da bo človeški sin in tvoj sin, bo tudi pravi božji večni Sin.“

Ko je Marija devet mesecev na to sina rodila v Betlehemschem hlevcu, spustila se je cela truma angeljev iz nebes, ter veselo prepevala zavoljo tega rojstva hvalo Bogu na visokem in mir ljudem na zemlji, in eden zmed njih je oznanil pastircem: „Nocoj vam je rojen Zveličar v Davidovem mestu, in ta je Kristus Gospod“ — ter vaš in tudi naš Gospod. — Preljubi moji! ali bi bili pač angelji iz nebes prihiteli in tako na glas zapeli, ter pastircem naročali, naj gredo pozdravljevat dete v revnih plenica povito in v jasliah ležeče, ako bi to dete ne bilo tako imenitno, ne bilo njih Gospod in pravi božji Sin? Gotovo ne! Jezus je po tem takem pravi Bog.

3. Nekoliko časa po tej prigodbi s pastirci so prišli za čudno zvezdo, ktera jim je pot kazala, spoštovani in obražtani možje, Modri, tudi kralji imenovani, iz daljnega Jutrovega v Betlehem in so pokleknili pred novorojenega Jezusa, kterega so molili pastirci, opevali angelji, tu so ga molili tudi oni, in obdarovali s pomenljivimi darini. Ko bi bila Jožef in Marija z malim Jezusom stanovala v kraljevem poslopju, in bi se bila znašla v kraljevi bliščobi, lahko bi mislil, da so ti sveti možje spoštovali in častili v Jezusu kakega pozemeljskega kralja. Toda ker sta bila sv. Jožef in Marija bolj revno oblečena, in sta prebivala v bornem prostoru, mogli so sv. trije kralji počeščenje skazovati milemu detetu le zato, ker so po božjem razsvitljenju kaj božjega, ter pravega Boga spoznali v tem detetu. Če so pa Modri še le samo po notranjem navdajenju (razsvitljenju) spoznali v Kristusu Sina božjega, ali mar ne bomo še tem bolj prepričani o tej resnici mi, ki nimamo le samo notranjega razsvitljenja, ampak tudi še sto in sto soglasnih vnanjih spričevanj?

4. Sv. Janez Kerstnik je od Jezusa, kterega so Modri iz Jutrovega tako lepo počastili, govoril, da je večji od njega, in da ni vreden, mu razvezati jermenje pri čevljih; da je bil že pred njim, dasiravno je Janez poprej rojen bil; da je on Jagnje božje, ki odjmlje grehe sveta. Ljubi moji! ali ti izreki sv. Janeza niso preglasna spričevanja, da je Jezus zares pravi Bog? Gotovo so, in tedaj tudi nas poterdujejo v tej veri v Jezusa.

5. Sv. Janez Kerstnik sicer ni bil veliko hodil z Jezusom, in vendar je tako trdno spričeval njegovo božjo naturo. Kaj pa bodo povedali od Jezusove božje nature še le aposteljni, ki so več let v tolikanj ljubeznivi prijaznosti z njim skupaj živeli, in z njim hodili, kamorkoli je šel. Kako trdno da je bil prepričan sv. Peter, da je Jezus pravi Bog, posname se iz marsikterih njegovih besed. Enkrat ga vprašuje Jezus, za koga da ga imajo on in drugi aposteljni, in kar naravnost je odgovoril Peter in rekel: „Ti si Kristus, Sin živega Boga.“ Ravno tako, ko je Kristus obetal dati svoje meso v jed in svojo kri v pijačo, in je poskusil svoje aposteljne, ali bodo

verovali tej njegovi obljubi, ali ne: je spet Peter prvi bil, ki je očitno spoznal Jezusa za pravega Boga, kateremu je vse storiti mogoče, in tedaj tudi mogoče dati lastno meso in kri ljudem v jed in pijačo. „Glej!“ je rekel Peter v svojem in v imenu vseh drugih aposteljnov, „besede večnega življenja imaš; in mi smo verovali in spoznali, da si ti Kristus, Sin božji.“

Tomaž, ki ni bil lahkoveren, je moral gotovo za trdno prepričan biti, da je Jezus pravi Bog; ker bi sicer gotovo ne bil rekel Jezusu na njegovo očitovanje teh le pomenljivih besed: „Moj Gospod in moj Bog?“

Da je bil apostelj Janez popolnoma prepričan, da je Jezus pravi Bog, in pravi božji Sin, posname se lepo iz vsega njegovega evangelja, sosebno pa iz prvih verstic, v katerih Kristusa večkrat zaporedoma „Boga“ imenuje. Tudi v svojih listih spričevanje daje od Jezusove božje natore.

Ko bi še le po Jezusovem vnebohodu v aposteljna poklicani Pavel ne bil do dobrega prepričan, da je križani Jezus pravi Bog, gotovo bi ga ne bil povsod, in sosebno v Atenah kot Boga oznanoval, da v svojih pisemih Boga imenoval, in skliceval nebo in zemljo in podzemeljski svet, naj bi se pripogovala kolena, kader se izgovarja Jezusovo presveto ime.

6. Z aposteljni vred in za njimi jih je verovalo tisuč in tisuč in sto tisučev, in spričevalo, da je Jezus, Davidov sin, ob enem tudi in od vekomaj resnični in pravi božji Sin, in so to svoje spričevanje poterdili s svojo kervjo. Če bi bili aposteljni in mučenci imeli Jezusa le za golega človeka, gotovo bi bili neizrečeno nespametni, v spričevanje njegove božje natore, preterpeti naj hujše muke, prestati naj grozovitnišo smert. In ko bi Jezus ne bil drugega, kot le samo človek, od kod pa bi bili njegovi oznanovalci in njegovi verniki zadobili serčnost, zoperstati vsem skušnjavam, in rajši kri preliti, kot vero zatajiti? Ni še bilo slišati, da bi bil kdo kaj takega prestal le samo iz ljubezni do kakega preljubljenega človeka!

7. Naj molčim od Jezusovih razločnih izrekov, s kterimi je sam poterdoval, da je pravi Bog, kakor na primeru, ko je govoril: „Jaz in Oče sva eno;“ ali pa: „Kdor mene vidi, vidi Očeta;“ ali pa: „Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinega Sina.“ — Nikakor pa ne morem in ne smem zamolčati, kako je Jezus s svojimi deli in čudeži spričeval in poterdoval svojo božjo natoro. Spremenil je vodo v vino, zapovedoval morju in vetrovom, nasitil z malo hlebi veliko tisučev lačnih ljudi, je na besedo ozdravljaj neozdravljive bolezni in celo mrtve budil v življenje. Ljubi moji! ali se je že znašel kdaj ali se znajde kje kak človek, ki bi bil v stanu storiti kaj takega iz lastne moči? In če je vse to zamogel le samo Jezus iz lastne moči, ali nam ni to preočitno spričevanje, da je on zares pravi Bog?

Ko je nekdanj Marija Magdalena z dragimi dišavami maznila noge Jezusove, napovedal je Jezus prav razločno, da se bo to njeno delo razoznalo po vsem svetu. In res se to oklicuje že nad 18 sto let, oklicuje povsod, koderkoli se oznanjuje sv. evangelje. Ravno tako je Jezus prav določno naprej povedal, da bo Jeruzalemski tempelj razdjan in razsut z mestom vred, in bo Judovsko ljudstvo razkropljeno na vse kraje sveta. In glej! kakih 30 let na to se je natanjčno spolnilo vse to, in Judovsko ljudstvo je še zdaj brez lastnega kralja, brez lastne domovine razpotaknjeno po vsem svetu med drugimi narodi v vedno spričevanje, kako resnično da je bilo Jezusovo prerokovanje. — Kristus je nekdanj obljubil svojemu apostolju Petru, da nanj, kot na skalo, bo postavil svojo cerkev, ter ga storil pastirja vseh svojih jagnjet in ovec, to je vseh svojih vernikov. In glej! res so že nad 18 sto let Peter in za njim njegovi nasledniki, rimski papeži, oběji in vidni poglavarji vseh pravo-vernih kristjanov, ter svete Jezusove cerkve.

O ljubi moji! ali zamoremo pač spomniti se na to in sto in sto drugega, in bi ne zdihili iz dna serca: „Zares! on, ki je take neprevidljive reči naprej povedal tako določno in tako natanjčno, gotovo vse prihodnje reči pregleda ravno tako natanjko kot vse sedanje, in je tedaj gotovo povsod pričujoč, vsegaveden, pravi in resnični Bog!“

Sklep.

Tako tedaj smo se, ljubi moji! danes spet poterdili v veri, da je naš Gospod Jezus Kristus in vstanovitelj naše sv. cerkve zares pravi Bog. Prav; ali pa tudi veste, kaj se izhaja iz tega? — Izhaja se naj poprej, da smo Jezusu hvalo in zahvalo dolžni za preobilno dobroto, ko nas je zmed milijonov drugih izvolil, in postavil v svojo sv. cerkev, v kateri edini se zamoremo zveličati po njegovem zasluženju. Hvalo in zahvalo pa Jezusu skazujemo, če vanj verujemo, vanj upamo, ga čez vse ljubimo, in ga molimo kot svojega Boga. Hvalo in zahvalo mu skazujemo, če se zvesto ravnamo po njegovih nebeških naukih in natanjčno spolnujemo njegove božje zapovedi. Hvalo in zahvalo mu skazujemo, če večkrat in vselej prav pripravljeni prejemljemo njegove sv. zakramente, postavljene v naše posvečenje, in gorečo pobožnost imamo sosebno do presv. rešnjega Telesa, v katerem Jezus noč in dan med nami prebiva, in svoje nebeške dari, svoj božji blagoslov nad nas razliva.

Iz te resnice, da je Jezus pravi Bog, pa se izhaja tudi še ta nauk: Kar Kristus uči, uči z božjo veljavo. Gorje tedaj slehernemu, kdor nobenega veselja nima do Jezusovih naukov ali kdor jih ne veruje! In kar Kristus velevala, velevala z božjo veljavo. Gorje toraj vsakemu, ki prelomi njegova povelja! Kazen mu bo hodila za petami. Zaveržen bo tako tisti, ki ne veruje, kar je razodel Kristus,

božji Sin, kakor tudi tisti, ki ne spolnuje njegovih zapoved. O da bi pač mi vsi z vero in pokorščino odšli in odtegnili se sodbi pogubljeni!

Leta 178 je mladenec Epipod očitno spoznal in klical, da veruje na Jezusa Kristusa. Sodnik ga ukaže s pestmi na usta biti. Ves kervav vendar le v enomer kliče: „Jes spoznavljam, da je Jezus Kristus s svojim Očetom in sv. Duhom edini, pravi Bog.“ Na to so ga na tezavnico razpeli, z železnimi grebeni mu meso raz života tergali in slednjič ga ob glavo djali. Tako živo in terdno so mučenci verovali, da je Jezus pravi, živi Bog.

Torej živo verujmo, preljubi moji, da je Jezus pravi živi Bog in pravi božji Sin, in skazujmo to svojo vero s tim, da se terdno in nepremakljivo deržimo Jezusove vere in zvesto in vselej spolnujemo njegove svete zapovedi. Amen.

Pridiga za XVIII. pobinkošno nedeljo.

(Kaj naj grešnika plaši in spokornika tolaži; gov. L. M.)

„Zaupaj, sin! odpuščeni so ti tvoji grehi.“
Mat. 9, 2.

V v o d.

Pobožni poslušavci! nobena reč človeka tako močno ne vstavlja na poti čednosti in popolnosti, kakor hudo ga vstavlja duhovni napuh. Rad se človek ponaša in baha s svojimi dobrimi deli in rad zaničuje druge ljudi kot zgolj grešnike in zaveržence. Ta pregreha človeško serce tolikanj oterpnjeno nareja, da se človek težko težko kdaj prav spokori. In sosebno so bili pismarji in farizeji vdani tej hudobiji, in so si kdo ve kaj domišljevali na svojo pravičnost, colnarje ali cestninarje pa so zaničevali kot očitne grešnike. Vse drugačna od človeške pa je sodba božja. Bog vidi slehernemu človeku naravnost v serce, in toraj pred njim le prava čednost obvelja, le čista pobožnost svojo ceno ima, nikakor pa ne blinjena in hinavska. Ta resnica se spet v današnjem sv. evangelju prav lepo razkazuje in poterduje. Mertvoudnemu, ki se je svojih grehov iz serca kesal, je Jezus odpustil njegove grehe, in mu rekel: „Zaupaj sin! odpuščeni so ti tvoji grehi!“ terdovratnim farizejem pa, ki so se nad tem spodtikali, ni bilo odpuščeno. Farizeji, ki so sami v se zaupali, so bili zaverženi; grešniki pa, ki so v Jezusa stavili za-

upanje, so bili ošeti. To je pač oveseljivna resnica za spokornika, strašna pa za terdovratneža!

In to sta dva dela mojega danesnega govora; pokazal bom:

1. Kako Bog nespokorjenega grešnika kaznuje.

2. Kako Bog poboljšanega grešnika plačuje.

Le zvesto poslušajte, kar vam povem v imenu Jezusovem!

Razlaga.

1. Bog je sicer neskončno milostljiv in usmiljen, in nam neizrečeno rad odpušča naše grehe, da se le resnično poboljšamo; toda Bog je tudi neskončno svet in pravičen, pa oster sodnik vsem, ki se ne zmenijo za njegova povelja, in nočejo zapustiti poti pregrehe. Marsikterikrat Bog prav dolgo čaka grešnika, ga budi in meči k pokori; kader pa je potekel grešniku čas milosti, in je zverhana mera njegovih hudobij, vsuje se jeza in pravica božja nad njegovo glavo; Bog ga prepusti samemu sebi in njegovi terdovratnosti, in ravna z njim po svoji ostri pravici. Porok tega nam je zraven vsakdanje skušnje tudi sv. pismo. Prelepo nam Zveličar božje usmiljenje in božjo pravico postavlja pred oči v priliki od figovega drevesa: „Nekdo je imel figovo drevo zasajeno v svojem vinogradu, in je prišel sadu na njem iskat, in ga ni našel. Rekel je pa gorniku: Glej! tri leta je, kar hodim iskat sadu na tem figovem drevesu, in ga ne najdem; posekaj ga tedaj! čemu še prostor jemlje? On pa je odgovoril in mu rekel: Gospod! še to leto ga pusti, da ga okopljem, in mu pognojim; če kje sad obrodi, če pa ne, ga boš potlej posekal.“ Poglejmo v tej priliki živo podobo božje milosti in pravice!

Mi vsi, ljubi moji! smo drevesa, zasajena na ta svet, v lep vinograd in vert svete katoliške cerkve, in nebeški gornik ali vertnar, to je Jezus Kristus in milost božja, nas je lepo oskerbel, pa previdil z mnogimi močmi in prelepimi darimi, da sad obrodimo za večno življenje. Dal nam je vest, da nas neprenehoma opominja na našo dožnost; oznanjuje se nam zveličanski nauk sv. evangelja, da nam v enomer kaže pot v večno življenje; odpertí so nam preblaženi studenci sv. zakramentov, ki nas vedno krepečajo in podpirajo na našem časnem potovanji. Za vse te tolike dari pa tirja nebeški gornik ali vertnar od nas tudi sadu, in če ne prikaže nič sadu, prigovarja nam po naši vesti, ter nam pravi: „Ti nisi tak, kakoršen bi imel biti; zdrami se, ter glej, da se poboljšaš in popraviš!“ Če se na to opominjevanje ne prikaže nič sadu, skuša nam božja milost še po drugih potih serce omečiti; rahlja in okopava nam ga namreč Jezus zdaj z dobrotami, s katerimi nas oblagodaruje; zdaj s terpljenjem, s katerim nas obiskuje; buči nas po prijetlih in znancih; meči po pridigarjih in spovednikih, da bi v se šli, in storili vreden sad pokore. — Če pa vse to nič ne zda, in grešnik

le še svoj pot ostane v svojih grehah, in mu je potekel čas božje milosti; tedaj nastopi zanj božja ojstra pravica. Gospodar vinograda, neskončno pravični Bog, veli posekati nerodovitno drevo, na katerem je toliko časa zastoj sadu pričakoval. In res mu zdaj vest polagoma vtihne, in mu ne dela očitovanja tudi ne pri naj večih, vnebovpijočih hudobijah več; podoben je človeku v smertni bolezni, ki je že tako oterpnel, da že nobene bolečine več ne čuti, ker že smert steguje po njem svojo roko; — božja gnada mu je dala slovo, Bog ga je zapustil, in zato je tolikanj pusto in neobčutno njegovo serce, neobčutno za vse, kar je dobrega, neobčutno za čednost, neobčutno za Boga, neobčutno za večnost. — Drevo je posekano, ker sadu ni dalo. Tak nesrečnež morda meni, da še živi, in je že mertev, mertev na svoji duši, mertev za nebesa. On nič več ne občuti nobenega nepokoja, nobenega očitovanja pri svojih hudobijah, in nobena reč ga več ne veseli, razun da spolnuje svoje hudobne želje, in ves lahkomišljen zasmehuje celo sv. vero in naj svetejše reči. — Z nespametnim govori v svojem sercu, da ni nobenega Boga, in z brezbožniki pravi: „Grešil sem, in kaj se mi je hudega prigodilo?“ — Na nebesa in pekel nič več ne veruje, in se posmehuje priprostim ljudem, ki vanje verujejo, in on, ki je stvarjen po božji podobi, živi kot neumna živina, in umerje ali v popolni neveri, — ali pa, če se mu vest še enkrat prebudi, kakor Judež v prestrašnem obupu. —

Vidite, ljubi moji! tako živi in umerje v svojih hudobijah zastarani grešnik. Prestrašni zgled nam popisuje neki duhoven tako-le: Leta 1846. je ležal na smertni postelji nek premožen gospodar. Ves čas svojega življenja je preživel nespokorno v svojih slabih navadah in hudobijah, in je zaničevaje govoril od svoje sv. vere, in sv. zakramente komaj na vsako šesto leto prejemal. Približala pa se mu je smert, in vendar ni hotel nič slišati od duhovnega, nič vedeti od sv. zakramentov. Komaj komaj se je dal na zadnje pregovoriti po ljubeznivem opominjevanju in prigovarjanju svoje keršanske žene in po priserčnih prošnjah svojih dobrih otrok, da so mu šli po mašnika. Duhoven pridejo, in ga previdijo, ter spovedó, obhajajo in denejo v sveto olje. Vendar pa po vseh teh dobrotah in milostih ni občutil nobene tolažbe, nobenega pokoja. Ves neveren ki je bil, tudi svetih zakramentov ni prejel s pravim pripravljajem. Tedaj pokliče svojo ženo in jej pravi: „Kaj sem pa zdaj prejel?“ in na to je izgovoril strašno preklinjanje nad sv. rešnje Telo, da je pobožnega človeka strah ga zaslišati. Tako tedaj je bil po nevrednem, brez vere, brez kesanje, in brez pokore zavžil sv. popotnico: čas božjega usmiljenja in milosti božje mu je potekel, in kmalo na to je v prestrašnem obupu in grozovitnem nepokoju sklenil svoje nesrečno življenje v neizrečeno žalost svoje poštene družine, in njegova duša je šla pred sodbo

tistega, od kterega pravi sv. pismo: „Strašno je, pasti živemu Bogu v roke!“

Gospod Bog strahuje in mora strahovati terdovratnega grešnika po svoji pravici. Dolgo pričakuje poterpežljivo sadu od nerodovitnega drevesa, če pa drevo sadu le noče storiti, mora se poskušati, kako grenko da je, zapustiti Boga. In če bi si tega tudi v desetih ali ves čas sedanjega življenja ne skušal, vendar le je in ostane večno resnično: „Drevo, ki ne stori sadu, bo posekano in v ogenj verženo!“ — To imenitno resnico si, ljubi moji! prav zvesto k srcu jemljimo, kader nam ali vest, ali kaka pridiga, ali kak prijatelj, ali kake dobre bukve, ali kaka nesreča prigovarja in pravi: „Ti nisi tak, kakoršen bi imel biti; drugačen moraš postati!“ Poslušajmo ta glas; Bog sam po njem govori z nami. Slušajmo ta glas, morda se že poslednikrat glasi od času, o katerem nam še sije solnce božje milosti: „Zakaj sekira je že zastavljena na drevo.“ — Tako tedaj sem vam ob kratkem opisal grenke kazni, ki zadevajo nespokorjenega in terdovratnega grešnika. Obegnimo pa zdaj tudi še svoj pogled na plačilo, ki bo spokorjenemu grešniku v del.

2. Lepe in oveseljivne skrivnosti, ki jih nahajamo v sv. pismu, sosebnost prilika od zgubljene ovčice in zgubljenega denarja, nam že nekoliko na znanje dajejo sladko plačilo za pokoro in spokorjenje. Kakor se namreč pastir oveseli, kader se mu je posrečilo, najti zgubljeno ovčico, in kakor se žena raduje in srečno imenuje, ko zgubljeni denar spet v posest dobi, ravno tako se veselé in radujejo tudi nebesa z vsemi svojimi prebivalci, kader se kak grešnik poboljša in spokori. — Kako sladko plačilo pa ima po tem spokornik že v dobri zavesti, da je napravil s svojim spokorjenjem veselje nebesom, ktere je grešnik bil poprej tako hudo razžalil, in da je naravnal veselico angeljem, kteri so poprej obžalovali in objokovali njegove pregrehe!? To pa, ljubi moji! ni še edino plačilo spokornikovo. Neprecenljiv je dušni pokoj in vesti, ki ju po pravi pokori spet zadobi. Dokler se je znašel v grehih, skušal si je, da vse na zemlji je le nečimurnost in teža duha; vžival je posvetno, pregrešno veselje, pa ni našel v njem ne sreče, ne pokoja, ne zveličanja, le v Bogu ga je našel po pokori, in zato ima zdaj tudi le Boga za naj večo dobroto, za naj večo sladkost; da Boga v posesti ima, da ga sme imenovati svojega Očeta in sebe božjega otroka, to mu več velja kot vse drugo na zemlji; na Boga misliti mu je serčno veselje, njegovo voljo spolnovati, mu je naj svetejše opravilo. In če ga tudi spolnovati zapovedi božje tu in tam težko stane, in mu satan, svet in lastno poželenje narejajo skušnjave, vendar se le ne da odtergati od Boga, temveč se ga oklene tem terdnejši in serčno dalje stopa po pravem potu vsem težavam vkljub. „Name-njena mi je večna krona“ — si misli — „se bom mar mudil pri posvetnem veselju, ko so mi nebesa odprta? se bom mar na časno blago in pozemeljsko čast navezoval, ko so mi v paradižu namenjeni

večni zakladi in neminljivo veličastvo? Bog me kliče, in jes grem za njim!"

In ves vesel sprejemlje vse, kar mu pošilja mila roka nebeškega Očeta. Pošlje mu časnega blaga, srečo in veselje, zahvalil ga bo zanje, in jih obračal po sveti božji volji; — pošlje mu terpljenje, tudi terpljenje bo kot dobroto božjo hvaležno sprejemal, in ne bo obupal. Se ve, da neobčuten ni; tudi on se zjoka, kader ga terpljenje teži, vendar ga terpljenje ne bo poderlo na tla. On ve, da se je poprej hudo pregrešil, in spozna, da nebeško kraljestvo silo terpi, in da si ga prilasti, voljno prenaša svoje terpljenje, da bi čist postal za deželo večne čistosti. S sv. Frančiškom Ksaverijem pravi: „Le še več, o Gospod! le še več;“ in s sv. Terezijo govori: „Rajši umreti, kakor pa ne terpeti, terpeti in umreti!“ Voljno terpi, ker ve, da je tudi njegov Jezus terpel, in sicer za tuje grehe; zakaj bi se tedaj branil, terpeti za lastna zadolženja? — Tako si misli poboljšani grešnik, in serčno stoji in se vojskuje in voljno terpi poln upanja in ljubezni. — In kakor je bil poprej pohujšanje dajal s hudobnim življenjem, slabim zgledom in pohujšljivim govorjenjem, in krivičnim djanjem in ravnanjem, prizadeva si zdaj na vso moč, skazovati vsem ljudem keršansko ljubezen, jim z lepim zgledom in dobrimi deli v nebesa pomagati. — Vse to, glejte! je lepo plačilo za pokoro in spokorjenje.

Tako tedaj spokorni grešnik živi, dokler mu ne poteče čas njegovega časnega potovanja. Kader pa pride večer njegovega življenja in ga bolezen položi na smertno posteljo, ni mu treba brezupno trepetati, ampak v zaupanji na božjo milost bo mirno pričakoval tiste ure, ki ga bo ločila iz tega sveta. Ne bo mu tolikanj težko zapustiti zemljo, od ktere je že davno odtergal svoje serce; in ves vdan bo slovo vzel od svoje družine, ker si je svest, da po kratki ločitvi se bodo zopet snidili v boljši, nebeški deželi brez strahu, da bi se kdej več ločili. — Bolezen se mu hujša, telesne moči ga le bolj zapuščajo, smert je bližje in bližje. Previdijo ga s sv. zakramenti, prinesó mu sv. popotnico. Sklene se s svojim Zveličarjem, oh koliko veselje, denejo ga v sv. olje, oh kolika tolažba. Pripravljen je zdaj za odhod iz tega sveta, pokrepčan za nevarno pot v večnost. Zdaj mu odbije življenja poslednja ura. Oko se mu stemni, posluh in čut ga zapusti, in duša vhti iz mertvega telesa. Glejte! taka je bila smert spokornega Davida, spokorne Magdalene, — taka bo tudi tvoja smert, o grešnik, če se zdaj spreobrneš in poboljšaš! —

Duša pa, zapustivši telo, vsa vesela kviško hiti, vesele pesmi se jej naproti glasé, angelji pridejo in jo premijo tje gori med veselo trumo milijonov svetnikov, tje gor pred svitli božji tron, da se prepriča, kako resnično je, da se v nebesih bolj veselé nad enim grešnikom, ki se spokori, kod nad devet in devedesetimi pravičnimi,

ki ne potrebujejo pokore, in da prejme krono, ki jej bo na vekomaj lepšala glavo. —

S k l e p.

Oh, ljube duše! kaj bi vam zdaj še povedal? Nič družega ne kot to: Zvolite si po svojem dopađanju — zvolite ali življenje in smert grešnikovo, ali pa življenje in smert spokornikovo. Jaz pa vas prosim in zarotim, da si prav zvolite, in bo potem enkrat vaš konec srečen in vaše plačilo obilno v nebesih. Tudi sv. Pavel je bil preganjavec sv. Kristusove vere pa velik grešnik; pa spreobrnil se je in se oklenil Jezusa Kristusa terdno in stanovitno do smerti. Zatorej je ob koncu svojega življenja reči zamogel: „Dober boj sem vojskoval, svoj tek dokončal, vero ohranil; zdaj me pa čaka krona pravice, katero je Bog pripravil vsem, ki ga ljubijo. Amen.

Nauki za slovensk misijon;

(pa se dajo porabiti tudi pri drugih priložnostih.) Spisal in gov. J. F. Kafol.

VI. Poduk. Grevenga nad grehi pri spovedi.

„Glej! stojim pri vratih in terkam; ako kdo moj glas posluša, in mi vrata odpre, pojdem noter k njemu in bom z njim veterjal in on z menoj.“ Razodenje sv. Janeza III. 20.

V v o d.

Kader lovci bolj žlahtne divjačine zalezujejo, kakor so namreč serne, jeleni, navadno pri studencih in potokih svoje skerpce in progle nastavljaajo, naj bi se divjadi, ko na vodo pridejo, vjele. In če se kaka zver v zanke zamota, nagloma prihitijo lovci in jo usmertijo. — Enake zvijače se satan poslužuje. Ta peklenški lovec sicer vselej in povsod na človeške duše preži, in kakor rujoveč lev okoli hodi in išče, koga bi požerl; pa svoje mreže posebno okoli spovednic nastavlja, kamur hodijo človeške duše svojih grehov se omivat in krepčat se za poboljšano življenje. In ker pri spovednicah človek mora sam veliko opravljati, da se sv. zakramenta pokore prav udeleži; godi se žalibog! le pogostoma, da satan grešnika premoti in zapelje, da, kjer bi si imel rešenje in zveličanje na-

kloniti, tam še le nižeje se v greh pogrezne in satanu v sužnost zapade, in peklenšček ga tako rekoč popolnoma usmerti.

Naj hujša progla pogubljenja, ki se človeškim dušam pri studencu sv. pokore nastavlja, je prava grevenga nad grehi; kajti brez grevenge ga ni odpuščanja grehov, in grevenga je težka pogodba resničnega spokorjenja. Jezus stoji pri vratih našega serca in terka, pa le kdor pravo grevengo ima, mu vrata v serce odpre; kdor pa brez serčne grevenge ostane, če se tudi svojih grehov čisto spove, Jezus ne gre noter k njemu in ž njim ne večerja, — grešnik vselej le grešnik ostane. Zatorej naj vsak goreče prosi Boga za sv. dar prave grevenge z Jeremijem, rekoč: „Spreoberni me Gospod! in jaz se bom spreobernil.“

Že zadnikrat sem vam od grevenge govoril, ter sem na sploh razložil, kaj je grevenga, kedaj jo imamo obuditi in kateri so pripomočki pravo grevengo doseči; pa, ker je ta resnica zelo važna in povsod sega v naše zveličanje, bom danes spet od grevenge in sicer ravno od celitnega dela zakramenta sv. pokore govoril, ter dokazal:

I. Da grevenga nad grehi je pri zakramentu sv. pokore potrebna; kdor se grehov ne kesa, njegova spoved nič ne velja;

II. Ktere lastnosti mora naša grevenga imeti, da nam v zakramentu sv. pokore odpuščanje grehov nakloni.

Od teh dveh jako potrebnih resnic se bomo prav po domače pogovarjali in Jezusa prosili naj bi blagovolil v naše serca stopiti, in s svojo ljubeznijo jih ogrevati, da bi mi vredno ž njim večerjali. Bom začel v imeni Marije prečiste device. —

Razlaga.

Svoje dni pride neki mladenec k spovedi, se silama vrine v versto družih spovedencev, ki so v pobožni rajdi okoli spovednice stali, poklekne ves neotesan pred spovednika ter mu začne svoje grehe praviti, kakor bi se z družbanom v kerčmi pogovarjal. Spovednik ga posluša, nad mladenčem se mu milo stori in solze mu lica polivajo. Mladenec, ko vidi solznega spovednika, se nekoliko zbega ter ga popraša, ali mu je hudo? Spovednik pa mu zaverne: „Moj sine! meni ni hudo ne, ampak solze so mi v oči stopile, ker spoznam, da tebi je hudo, da tvoji duši je hudo. Ti imaš vest z gerdimi grehi otovorjeno in tvoje serce stvarice kesa ne čuti; ti si svojega neskončno dobrega Boga zelo zelo razžalil, pa se čisto nič ne grevaš. Smili se mi tvoja duša, in ne morem, da bi se nad teboj ne jokal.“ Te besede so veljavo imele, so mladenča vžalile, skesal se je svojih grehov in dobro spoved opravil.

Veliko jih je spovedencev še dandanešnji, ki brez serčne gre-

venge k spovedi gredó. Oh! da bi se jih Bog usmilil, in njih serca s pravim kesom presunil, ker vemo,

1. da grevenga nad grehi je potrebna pri zakramentu sv. pokore, kdor se grehov ne kesa, njegova spoved nič ne velja. — Te resnice se prepričamo

1. iz sv. pisma. „Delajte pokoro, zakaj nebeško kraljestvo se je približalo.“ Tako je že sv. Janez Kerstnik v puščavi grešnikom naročeval. „Ako se ne spokorite, bote vsi pogubljeni“, rekel je sam Jezus. „Spomni se, od kod si padel, in delaj pokoro, in opravljaj perve dela. Ako pa ne, ti bom prišel, in premaknil tvoj svečnik z njegovega mesta, ako ne boš pokore delal.“ Tako je govoril sv. Janez nekemu grešniku v Efezu. „Spokorite in spreobrnite se, da se zбриšejo vaši grehi.“ S temi besedami je sveti Peter grešne Jude svaril. Kaj pa hoče reči „delajte pokoro“ in „spokorite se?“ — hoče reči: obžalujte svoje grehe; kajti nihče, se mi zdi, ne bo grešnega življenja zapustil in se poboljšal, ako se v sercu grehov ne kesa.

Magdalena se je milo jokala, Peter se je bitko solzil, in Jezus jima je grehe odpustil. — Zapoved, grehov se kesati, je gotovo zapopadena v besedah „delajte pokoro“ in „spokorite se“. — Jezus je rekel: „Kdor mene ljubi, bo ljubljen od mojega Očeta; in jaz ga bom ljubil, in se mu bom sam sebe razodel.“ Kaj pa je ljubezen do Jezusa, če ne žalost nad grehi, če ne kesanje, da nismo Jezusovih zapoved spolnovali? „Ljubezen pokrije obilnost grehov“, uči sv. Peter. Kdor ljubezni do Jezusa nima, njega tudi Jezus ne ljubi in se mu ne bo razodel. Zatorej smemo reči, da po božji postavi je grešnikova spoved nič vredna, ako njegovega serca nobena žalost nad grehi ne presunja, ako je brez serčne grevence. —

2. Da je pri zakramentu sv. pokore treba imeti grevengo, nas učé razni cerkveni zbori. Med družimi sv. Tridentinski zbor vsacega človeka, ki bi terdil, da serčnega kesa pri zakramentu pokore treba ni, hudo prekolne. In prav, saj že pamet pove, da grešnik ne more biti opravičen, ako se ne spremeni v sercu; ali more prijatelj božji postati, ako prijatelj greha ostane; marveč on mora greh sovražiti, mora svoje serce od malopridnosti odtergati in ga vsega skesanega Bogu v dar ponuditi, kakor govori prerok Ecehija: „Verzite od sebe vse hudobije, in storite si novo serce in novega duha“, da se ga nebeški Oče usmili. —

3. Vsi cerkveni učeniiki so enoglasnih misel, da pri spovedi mora grešnik grevengo nad grehi imeti, ako hoče odpuščanje doseči. „Gospod Bog je tako reči vpeljal, pravi učeni Tertuljan, da za noben drugi denar nam grehov ne odpusti, kakor samo za pravo grevengo, za to plačilo nam odpuščanje in milost ponuja.“ Zatorej svetuje sv. Bernard, da kdor želi usmiljenja se vdeležiti, naj se svojih hudobij sramuje, to je, naj se jih kesa, pa vseh naj se tudi obtoži. — „Solze spokornikov, pravi sv. Jeronim, so njih naj

krepkejši govor; zakaj spokorne molitve sicer ženó, spokorne solze pa silijo Boga odpustiti.“

Pa utegne nekdo reči: Vemo in spoznamo, da pri zakramentu sv. pokore je grevenga nad grehi imeti potrebna, ali kdaj mi je grevengo obuditi, to mi ni znano. Na to odgovorim: Kdor svoje grehe prav spozna, že doma se mu serce užali, in z žalostnim, skesanim srcem se grehov pred spovodnikom toži. Prav po postavi pa mora vsak spovedenec grevengo nad svojimi grehi obuditi vselej pred zakramentno odvezo: zakaj s sveto odvezo se zakrament pokore doverši in sem že poprej rekel, da grevenga je celiten del tega zakramenta, po tem takem bi sveta odveza, ko bi grešnikova grevenga pred njo ne šla, nič ne veljala. —

Glejte grešniki! kedaj in kako potrebno je svojih grehov se kesati, kedar se zakramentu sv. pokore bližate. In vi morebiti že leto in leto k spovedi hodite, pa še nikdar grevence imeli niste; da je imeli niste, sami spričujete, ker se nobeno poboljšanje pri vas ne vidi, marveč vaše malopridnosti se dan na dan le množijo. Vi ste spovednike nadlegovali, jim terdili, da serce se vam nad grehi joče, da nikdar več nočete grešiti, nikdar več Boga žaliti, oni so vam verovali ter svete odveze delili; ali Bog, ki je vaše hinavske serce poznal, tistih odvez ni poterdil, in vi že leto in leto v grehih medlite, ter ste si z vsako spovedjo vest še le bolj otežili. Oh kako ste nesrečni! Da bi se vam duhovno oko odperlo, vi bi stermeli viditi število svojih malopridnost. Strah bi vas obšel in svest sem si, da bi si pokoja ne dali, dokler bi si pri dolgi spovedi svojih duš ne omili v rešnji Jezusovi kervi. Oh kako bi vi po tem srečni bili, srečni tako, kakor beremo od nekega velikega grešnika, ki se je bil v svoji bolezní resnično spokoril.

Neki človek, ki je več let grešno in zelo pohujšljivo živel, hudo zboli. In to mu je bilo v poboljšanje; strah pred smrtjo ga obide, on začne Boga klicati in gnada prave grevence mu je došla. Pokliče spovednika in ves zgrevan dolgo spoved opravi. Bolezen ga le huje pritiska, on rad vse bolečine prestaja, pa strah mu serce kali, da Bog mu ne bo grehov čisto odpustil, ker ga bolezen zadržuje, da mi ni mogoče danega pohujšanja popraviti; zatorej v smernih težavah na postelji leži, solze pokore utira in milo proti nebesom zdihuje. Bog, ki nobenega resničnega spokornika ne zapusti, ga je hotel potolažiti in mu naznaniti, da njegovi grehi so mu odpuščeni. Bolnik zaspi in v spanju vidi dva nebeška angelja in pa veliko množico peklenskih zmajev v spavnico stopiti in k njegovi postelji se bližati. Zdaj se prepirajo za njegovo dušo; postavijo tehtnico, peklensčki veržejo na eno stran vse njegove grebe, na drugo pa položita angelja njegove dobre dela. Ali malo je bilo dobrih del in tehtnica je vdarila na stran grehov: peklensčki so zavpili: „naša je njegova duša.“ Angelja se žalostna pogledata. Sedaj eden nju okoli postelje pregleduje, kakor bi kaj iskal, zagleda

s solzami omočeno ruto, jo vzame, na tehtnico položi, in glej! tehtnica naenkrat vdari na stran zveličanja. Peklensčiki, ko to vidijo, se zakadé in potečejo, angelja pa veselja spremenjena bolnika zbudita in zgineta. Bolnik iz tega spozna, da serčna grevenga mu je odpuščanje grehov in božjo milost naklonila, se vtolaži in Boga za njegovo neskončno usmiljenje hvali. Bolečine so mu bile polajšane, serce mu je bilo mirno, srečnega se je imenoval in Boga častil, da ga je po bolezní k spokorjenji napotil.

Evo vam kristjanje! moč prave grevenge pri zakramentu sv. pokore. Tudi na vrata vaših serc Jezus terka, odprite mu, in ne bodite tako terdovratni, kakor do sedaj, ne bodite merzli v sercu, ker tako Jezus k vam ne pride, in vi ne bodete z njim večerjali. Omehčite se, svojih grehov serčno grevajte se, da milost dosežete.

II. Ktere lastnosti mora pa naša grevenga imeti, da nam v zakramentu svete pokore odpuščanje grehov nakloni?

Grevenga pri spovedi bodi 1. serčna in notranja; 2. čeznatorna; 3. naj večja čez vsako drugo žalost; 4. nad vsemi grehi. — Presodimo te lastnosti grevenge bolj na tanko. —

1. Grevenga bodi serčna ali notranja. — Ni zadosti, da z jezikom in z ustmi rečemo: žal mi je, da sem grešil; marveč serce — duša mora žalosti presunjena biti, da je po grehu Gospod Bog razžaljen. Greh ima namreč v sercu svoj začetek; ker greh je prostovoljno prelomljenje Božje zapovedi, prostovolja pa v sercu sedež ima. „Iz serca pridejo hude misli, ubijanje, prešeštva, loterija, tatvina, krivo pričevanje, preklinovanje“, pravi Jezus. Kjer je tedaj začetek greha, ondi ima biti začetek grevenge nad grehom — v sercu. Zatorej je gospod Bog rekel po preroku Joelu: „Spreoberte se k meni iz vsega svojega serca. — Pretergajte svoje serca, ne pa svojih oblačil.“

Lahko bi mislili, da tisti grešniki, ki jih slišimo zdihovati in stokati, ali pa jih vidimo solze prelivati in na druge viže se grevati, imajo vselej serčno grevengo. Ne gre nam drugih soditi. Sem že včerej rekel, da solze niso gotovo znamenje prave grevenge; pa sam Bog človeške serca pozna. Poslušajmo, kaj sv. Janez Krizostom o tem govori. „Mi se ne smemo sami sebe goljufati in, če nam solze v oči stopajo, ne smemo misliti, da že prav serčno grevengo imamo:“ tako piše imenovani cerkveni učenik; jaz sem jih veliko vidil, ki so se postili, so jokali, so na persi se terkali in lahko bi bil sodil, da imajo serčno žalost nad grehi, pa ni bilo tako, njih serca so bile vse drugače memo njihovega zunanjega obnašanja. — Če je ta svetnik od grešnikov svojega časa tako govoril, kaj bi pa jaz rekel od sedanjih grešnikov? Kaj bom rekel od tebe mladeneč! ki te vidim vsega prederznega tukaj stati, in malo menj da se ne posmehuješ, kader se spovednici bližaš? Kaj bom rekel od unih, ki se okoli spovednic suvajo? Kaj bom rekel, če nekterim v oči

pogledam ter jih vidim po drugem spolu prežati? Kaj bom rekel od tebe deklina! ktera se malo pred spovedjo še ogleduješ ali ti janka dobro stoji? Oh moj Bog! kolikim bi bilo svetovati, da naj odstopijo, ker serčne grevence nimajo. — Pa nikakor ne bom takega sveta dajal; marveč vas ljubljene bratje! in drage sestre! raji zaprosim: Priporočujte se gospod Bogu in sv. Duhu, naj bi dar serčne grevence vam blagodaril, ter pomagal, da bi se vi svojih grehov ginaljivo skesali in odpuščanje v presveti Jezusovi rešnji kervi dosegli.

2. Grevenga bodi čeznatorna. — Kader se je v našem sercu žalost nad grehi vrodila, ne smemo berž misliti, da že pravo grevengo imamo: marveč presoditi moramo, kakošni so nagibi našega žalovanja, ali zvirajo od sv. Duha, ali se dvigajo nad zemeljskim, ali imajo v božji ljubezni svoj začetek: žalost namreč nad grehi, ktera iz posvetnih uzrokov izhaja, n. pr. iz strahu čast izgubiti, nam nikdar ne pomaga odpuščanje doseči. Prava grevenga mora v nadzemeljskih nagibih svoj uzrok imeti, da je čeznatorna.

Takih čeznatornih nagibov bi zamogli čvetero naštet: a) strah pred večnimi kaznimi, — pred peklenkim pogubljenjem; b) zaup v večno plačilo — v nebeško veselje priti; c) gnjusenje nad grehom, ki je sam na sebi naj gerši ostudnost, in pa d) ljubezniva dobrota nebeškega Očeta, ki se s grehom razžali. Kdor se iz teh uzrokov svojih grehov serčno kesaja, in za odpuščanje prosi, naj bi spet v božjo ljubezen stopil, njegova grevenga je čeznatorna. Seveda kar veljavo takega kesaja vtiče, je pri slehernem teh nagibov velik razloček. in ta se meri po močnosti ljubezni, koje grešnik do Boga v sercu čuti. — To bote ložeje v sledeči priliki spoznali:

Štiri mladenči so več časa gerdo navado imeli, v kerčmo zahajati in ondi pijančevati. Njih očetje to zvedó, ter vsak svojega sina oistro posvari. Pervi oče svojemu sinu s palico proti, ako ga še kedaj v kerčmi zasači. Sin si to zapazi, in da bi tepen ne bil, v kerčmo več ne zahaja. — Drugi oče svojemu sinu zažuga dedščino mu prikratiti, ako ne bo pijančevanja opustil. Sin si to k sercu vzame, in ne gre več v kerčmo. — Tretji oče svojemu sinu razloži, kako gerda da je pijanost in kako strašno vsakega mladenča ognjuša. Sin ga posluša, mu vse veruje in zapusti kerčmo. — Četerti oče, ko vidi svojega sina v kerčmi, se v pričo njega razjoče ter mu reče: Moj sin! zakaj mi to sramoto dalaš, da v kerčmo hodiš? ali ti ne dajem doma, česar potrebuješ. Sinu očetove solze do serca segnejo in nikdar več ne gre v kerčmo. Povejte, kateri čveterih sinov je gorši? Gotovo poslednji, ker je iz zgol ljubezni do očeta pijančevati opustil. Res so se vsi poboljšali, pa prvi iz strahu pred tepenjem, drugi iz zaupa v dedščino, tretji zavoljo gerdobe pijanosti, četerti pa iz čiste ljubezni do Očeta. Vsi so si želeli očetovo prijaznost obderžati, pa moč ljubezni ni bila pri vseh enaka. — Ravno tako čeznatorna grevenga; kdor se grehov kesaja iz strahu pred

peklom, ima le šibko ljubezen božjo; kdor se grehov greva v zaupu do nebeškega veselja, da bi Boga zavžival, ima že večjo ljubezen do Boga; kdor greh zapusti zavoljo njegove ostudnosti, ker človekovo visoko vrednost oskrunja in po božji podobi vstvarjeno dušo ognjuša, se sme reči, da še višjo ljubezen do Boga ima; kdor pa svoje grehe obžaluje, ker je ž njimi večno dobroto — svojega neskončno ljubeznivega Očeta nebeškega razžalil, ima popolno ljubezen do Boga. Grevenga vseh teh je čeznaturna, pa poslednja je najpopolnša, in do take se moramo bolj in bolj povzdigovati ter svetega Duha ponižno prositi, da bi jo našemu srcu navdabnil blagovolil.

3. Grevenga bodi viša nad vsako drugo žalost. Mnogoverstne nesreče se ljudem na svetu naključujejo, nad katerimi solze točijo; pa od vsega zlega naj strahovitneje je greh; greh je hudoba, ki našo dušo umori, jo gnade božje cropa in samega Boga razžali, torej moramo nad grehom večjo žalost imeti kakor nad vsemi drugimi nesrečami. — Vse druge nesreče le posvetne reči zadevajo, greh pa sega v večnost, nam v peklu posteljo napravlja, se prederzne do nebeškega prestola segniti in želi neskončnega Boga končati, ako bi mogoče bilo. Glejte malopridnost greha. Kdo bi ne jokal više memo vsega družega, da se je s tako hudobo soznanil? Zatorej pravi sv. Duh: „Kader gospod Boga iščeš, išči ga s celim srcem, išči ga z vso žalostjo svoje duše, in našel ga boš.“ To hoče reči: obžaluj svoje grehe iz celega srca, grevaj se iz vse svoje duše, jokaj nad svojimi grehi više nad vsako drugo nesrečo, tako boš odpuščanja se vdeležil in Bog se ti bo spet razodel.

Pa kako bomo spoznali, da tako visoko grevengo imamo? Znamnja so sledeče: a) Ako se z žalostjo spominjaš grešnega veselja, kojega si nekdanj kot grešnik zavžival. b) Ako se enkrat za vselej grešnim priložnostim odrečeš. c) Ako slabim navadam glavo polomis in jih v sebi zadušiš. d) Ako raji zaničevanje prestajaš, kakor da bi k grehu molčal. e) Ako voljno vse terpljenja prenašaš, koje te zadevajo. f) Ako raji smerti umerješ, kakor da bi še samo enkrat grešil.

Ta velika žalost nad grehi pa nas ne sme na obup nesti. Ako bi tudi grehe vsega sveta na vesti imeli, vemo, da božje usmiljenje je še le večje, kakor so naši grehi. Če so naši grebi črni kot oglje ali pa rudeči kot škerlat, milost božja jih bo bele omila, uči sv. Duh; le goreče se jih kesajmo in iz globočine srca jih obžalujmo, ter zapustimo jih, tako jih nam bo Bog gotovo odpustil.

4. Grevenga bodi splošna — nad vsemi grehi. — Ni zadosti, da se grešnik le nekterih grehov kesa, ali pa da nekatere bolj vživo memo družih obžaluje; tem več grevati se ima vseh grehov, velic in malih, lastnih in ptujih, ktere pozna in za ktere ne vé in njegova žalost bodi nad vsemi smertnimi grehi enako živa. Saj veš, da samo en smerten greh ti je dosti za večno po-

gubljenje. Če vse grebe sovražiš, enega pa ljubiš, otrok si preklestva po besedah sv. Jakoba, ker pravi: „Kdor koli pa vso postavu spolnuje, pa pregreši se v enem, je vsega kriv.“ Če samo en smerten greh ljubiš, ne moreš v sercu ljubezni do Boga imeti; zakaj veš, da Bog sovraži vsak greh, ako pa ti ljubiš, kar Bog sovraži, nisi božji prijatelj.

V životopisu sv. Sebastjana beremo, da neki predstojnik v Rimu po imenu Kremaci, na mertvoudu obleži in zdelo se je, da bo kmalo umerl. Bil je pa Kremaci malikovavec ter je v svoji hiši mnogo malikov hranil. Pride ga obiskat sv. Sebastjan, in mu obljubi, da ga bo mertvouda ozdravil, če vse malike v hiši pokonča in požge. Kremaci ga posluša, zdravje bilo mu je ljubše kot pa maliki, jih veli na kup zmetati in pokončati: pa samo enega, ki je bil iz zlata izlit, in je že več rodov pri hiši bival, skrivši ohrani. Drugi dan Sebastjan spet v hišo doide, in glej Kremaci se mu pritoži rekoč: Storil sem, kar si vказal, pa nisem ozdravel. Sebastjan od zgorej razsvitljen mu odgovori: Kremaci! res si malike pokončal pa ne vseh, obderžal si unega zatega. Pokončaj tudi tistega in hipoma boš ozdravel. Kremaci se začudi, kako more Sebastjan vse prav vediti, vkaže ohranjenega malika prinesiti in v pričo Sebastjana v ogenj vreči. In glej, ko se malik v ognju cedi, Kremaci ozdravljen iz postelje vstane.

Tako moramo tudi mi vsem grehom se odpovedati in vse obžalovati če hočemo k novemu življenju vstati. Pa oh! med grešniki jih je veliko, ki imajo kakor Kremaci, posebnega malička in ga hočejo ohraniti; če tudi vse druge svoje grešne malike zdobé in iz serca veržejo, tega se še obderže, imajo ljubezen do njega, zatorej ne dosežejo milosti pri Bogu, ker njih kesu ene glavne lastnosti manjka, njih grevenga namreč ni splošna, — ne kesajo se vseh grehov. Zatorej rečem: Bratje! proč s ptujim blagom, proč od hiše z uno zapeljivo osebo, proč s pregiešnim plesom, proč z vsemi nečistimi maliki, proč z gerdimi prijaznostmi, proč z vsem, kar nam serce od Boga odvrača. Odtergajmo svojo voljo grehu in za vselej posvetimo se Bogu.

Glejte kristjanje! tako potrebna je grevenga pri zakramentu sv. pokore, in take lastnosti mora imeti, ona mora biti serčna, čeznatorna, večja nad vsako drugo žalost, splošna — nad vsemi grehmi, da nam odpusčanje grehov nakloni in milost pri Bogu doseči da.

Sklep.

Ljubljeni kristjanje! V življenji sv. Terezije beremo, da se je nji v njenih mladih letih godilo, kakor drugim mladim ljudem, majala se je namreč med Bogom in tem svetom. Neki dan pa, ko se je k spovedi napravljala in svoj dušni stan premišljevala, gre v svojo molivnico, pogleda ondi na britko martro, ktera je Jezusa z

odpertimi ranami predstavljala, in je bila tako živo ginjena, da velike žalosti je nji serce omedlelo; spomnila se je namreč, kako nehvaležna da je do Jezusa, ker se obotavlja, njemu popolnoma se darovati, on pa je za njeno dušo tako težko smert storil. Zdaj se verže pred britko martro na kolena, se z milimi solzami poliva, ter ga prosi iz globočine skesanega serca, naj bi nji gnado blagodaril, nikdar več ga ne žaliti, in naj bi jo popolnoma sebi oklenil; pa še doloži rekoč: Ljubeznjivi Jezus! jaz ne vstanem s tega mesta, dokler moje prošnje ne uslišiš. In uslišana je bila, njene solze so Jezusa omehčile. Poprej je na poti popolnosti zaostajala, peslej pa je krepko napredovala, kakor bi se bila naenkrat vseh človeških slabost otesla.

Tako delajmo tudi mi. Vselej ko se k spovedi napravljamo in svoje grehe pred očmi imamo; pokleknimo, preden k spovednici stopimo, pred britko martro in premišljujmo svojo nehvaležnost do milega Jezusa, ter recimo: „Jezus in jaz“, kak velik razloček! Jezus na križu za me v britkem terpljenji, jaz pa na svetu v grešnem veselji. — Jezus na križu za me božji pravici s kerravimi ranami zadostuje, jaz pa na svetu se vsak dan bolj v grehe topim. — Jezus na križu za-me prosi in moli, jaz pa na svetu njega sramotim in božje zapovedi lomim. — Jezus na križu za-me sramotne smerti umira, jaz pa na svetu njegovo rešnjo Kri z nogami teptam. — Oh gerda nehvaležnost! Oh strašna malopridnost! Oh tolovajska hudobija! Pasje serce! ako bi se pri teh premislikih ne omehčilo.

Po vsakej spovedi spet pred britko martro pokleknimo, k Jezusu naše žalostne oči povzdignimo ter zdihnimo rekoč: Mili Jezus! opral si me spet v svoji rešnji Kervi. Lepo se ti zahvalim iz dna svojega serca. Pa kedaj bom vendar enkrat jenjal v greh padati! Sramujem se svoje nestanovitnosti. Oh sladki Jezus! daj mi gnado nikdar več ne grešiti. Ne vstanem s tega mesta, dokler mi ne obljubiš s svojo desno roko me podpirati, da bom zamogel v popolnosti čedalje bolj napredovati. — Če bomo tako delali in svojo terdno voljo k nebeški pomoči prikladali, zaupati smemo, da Bog nam bo milost storil, in s pravo serčno grevengo nad pretečenimi grehi nas navdahnil; Jezus bo v naše serca prišel, bo z nami in mi z njim večerjali, in gnado bomo dosegli, junaško se na svetu vojskovati ter stanovitno potovati proti nebeški domačiji. Amen.

VII. Poduk. Resnični sklep.

„Vzdignil se bom, ter pojdem k svojemu očetu, in porečem: Oče! grešil sem zoper nebesa in zoper tebe.“

Lukež XV, 18.

Vvod.

Vekomaj znameniva ostane una evangeljska prilika od zgubljenega sina, in dokler bo svet stal, bodo grešniki tolažljive zaupe v očetovo usmiljenje iz nje dobivali. — V naš današnji poduk to sega, da zgubljeni sin je — svojo pregreho spoznavši in svoj nesrečni stan obžalovaje sklenil greh zapustiti in k svojemu očetu se nazaj verniti. „Vzdignil se bom“, tako on sam sebi govori, „ter pojdem k svojemu Očetu“. In sv. evangelje nam pove, da to je resnično storil.

Enako grešnik, kader svoje duhovno prerojenje opravlja: on pogleda v pretečeno življenje in zavedivši se svojih grehov se zboji, spoznavši svojo nehvaležnost do neskončno dobrega Boga se solzi, spomnivši se na božjo milost se tolažljivega zaupa v odpuščanje navdaje, sv. vera mu pokaže na zakrament sv. pokore, in on se ga rad posluži, ker bi rad odpuščanje dosegel in zveličan bil, zatorej reče: Vstal bom in se vernil k očetu. Pa že na potu k očetu, ko misli sv. zakrament pokore prijeti, nekoliko postoji, pogleda v prihodaje dneve in sam sebi reče: kaj mi pomaga sv. zakrament prijemati, če bom spet le grešil? ne bom posedel veselih nebes, ako se ne bom v prihodni greha ogibal. Pri taci in enaci misli si na persi vdari in reče: Jaz se hočem vsega greha varovati in zaprejši nikdar več ne grešiti. — Glejte, tako stori resnični sklep življenje poboljšati. — Od resničnega sklepa, grešno življenje zapustiti, bom danes vam govoril in bom dokazal:

I. Da tak sklep je v odpuščanje grehov potreben.

II. Bom vam lastnosti resničnega sklepa razložil.

III. Bom vam pripomočkov na roko dal, tak sklep zvesto deržati.

Kristjanje! resnice, ktere bom vam razkladal, so važne, zatorej le pazljivo jih poslušajte. Bom začel v imeni prečiste device Marije, naše nebeške gospe.

Razlaga.

Resničen sklep je stalna volja svoje življenje poboljšati in nič več ne grešiti. — Resnični sklep, grešno življenje zapustiti, žene

korenine v serčni grevengi; česar se namreč človek resnično kesa, hoče tudi opustiti ter več ne storiti. Lahko bi po tem sodili, da, kdor po spovedi spet v greh pade, ni imel serčne grevence nad grehi, in prava volja mu ni bila se poboljšati; pa kmalo bi preojstro sedili; kajti vemo, da „duh je sicer voljen, pa meso je slabo;“ preslabi smo vselej človečnosti silo storiti; greh se nam je po navadi preveč umilil, se je ko kača nam okoli serca ovil; zato je nam Gospodove milosti treba, da naši slabosti na pomoč pride in nas trudne potrdi in pokrepča. Pa vemo, da Gospod svojo gnado le tistim podari, ki resnično voljo imajo življenje poboljšati; kdor si pa sam za poboljšanje nič ne prizadeva, Gospod ga bo iz svojih ust izpljunil, in vsem sovražnikom izdal, zatorej rečem:

I. Odpuščanje grehov doseči je resničen sklep se poboljšati potreben. — Bom spričal

1. iz sv. pisma. „Naj zapusti hudobnež svojo pot in krivičnež svoje misli, naj se k Gospodu verne, in on se ga bo usmilil.“ Tako je nebeški Bog že v starem zakonu govoril po preroku Izaiju. — Ko je v novem zakonu ljubeznjivi Jezus ženo, ki so jo bili Judje v prešestvu dobili, izpustil, nji reče: „Pojdi in nikdar več ne greši.“ S temi besedami njej priporočuje trdno naprejšetje se poboljšati. — Vemo, kakošno čast je bil mili Jezus grešniku Caheju storil. V njegovo hišo je šel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega; pa še le po tem, ko je Cahej sklep storil krivico popraviti, rekoč: polovico svojega blaga dam ubogim, in ako sem koga kaj ogoljufal, povernem čveterno“, je Gospod izustil blagor nad njegovo hišo in zveličanja ga zagotovil.

2. Od potrebe resničnega sklepa se poboljšati govoré vsi cerkveni učeniiki. Sv. Bazili reče: Kakor se zastarana rana le z dolgim in ostrim zdravljenjem ozdraviti da, tako se zamorejo tudi stare serčne rane le s stanovitno in krepko voljo odpraviti. Sv. Avguštin celo terdi, da, kdor resničnega sklepa nima, ni spokornik, ampak zasmehovavec je svete pokore. I kako ne, — ker ravno tisto dela, kar je pri sveti pokori obljubil, da nikdar več storil ne bode. — Sv. Tridentinski zbor resnično naprejšetje greh zapustiti tako veže s pravo grevengo, da je misliti, kakor bi eno brez druge ne bilo mogoče. V to sega sv. Bernard s svoje besedo rekoč: Naj gotoviše znamenje pravega kesa je: priložnosti se ogibati in skušnjavi se umakniti. In smemo reči, kakor brez čeznatorne grevence nobeden ne zadobi odpuščanja grehov, tako brez resničnega sklepa greh zapustiti nihče milosti ne doseže.

3. To resnico tudi zdrava pamet poterdjuje. Kdor želi odpuščanje svojih pretečenih napak imeti, mora pred vsem drugim svoje napake zapustiti, veli človeška pamet; kdor svojim napakom slovo dati noče, je znanje, da mu je hudobna volja, torej ni vreden usmiljenja. Če se ti grehu odreči nočeš, kažeš, da greh ljubiš; če pa greh ljubiš, Boga ljubiti ne moreš, po tem takem

ti Bog ne bo milosti storil, ker voljo imaš njega čedalje le žaliti. Ponovi se v duhu svojega uma, novega človeka moraš obleči, kateri je po Bogu vstvarjen v resnici, pravičnosti in svetosti; drugačen moraš biti, opustiti laž, hudiču se odpovedati, če želiš božji prijatelj postati in deležen biti njegovih svetih gnad; kajti dvema gospodoma služiti ti ni mogoče, Kristusu in grehu ne moreš služiti.

Karkoli jih v sv. pismu spokornikov nahajamo, vsi so resnične sklepe, ne več grešiti, imeli, in od njih se nikdar ne bere, da bi bili svojim sklepom nezvesti postali. Prešestnica, od ktere sem poprej že omenil, ni več v greh padla. — Marija Magdalena je do konca svojega spokornega življenja stanovitna ostala. Če je spolnil, kar je bil obljubil. — Današnji grešniki! kaj bo pa z vami? Vi se večkrat tolažite spomnivši se imenovanih evangelijskih oseb, ali vaše nade so prazne; kajti posnemate jih v grehu, pa v poboljšanju jih nikakor ne posnemate; in ker vas vidim k spovedi zahajati in po prijetem zakramentu sv. pokore ravno tako grešno ko poprej živeti, smem soditi, da vam resnična volja, greh zapustiti, manjka, da nimate resničnega sklepa se poboljšati, da zategavoljo ne zadobivate odpusčanja svojih grehov. Premišlujte to resnico v svojih srcih in nikarte sami sebe goljufati. —

Svoje dni je neki mladenec z deklino gerdo znanje imel. Po opravi gre mladenec v druge kraje. Naključni se, da v mestu, kamor mladenec dospe, se ravno sv. misijon obhaja. Tudi on se ga hoče vdeležiti in prav z zgrevanim srcem spoved opravi ter vest si očisti. Po dokončanem opravi se verne k svojim staršem, in v srcu resničen sklep domu nese, pošteno živeti. Nekega dne po njegovi vernitvi ga sreča deklina na potu, ter se mu prilizljivo nasmehlja, on pa memo nje resno svojo pot gre. „Ali me ne poznaš? sem ta in ta“, mu deklina za herbtom kliče. On pa se nekoliko ozre, ter nji zaverne: ako si ti ta in ta, jaz pa nisem več tisti in tisti. In tako se je gerdo znanstvo razrešilo. Glejte, ta mladenec je imel resničen sklep se poboljšati, in gotovo mu je Bog grehe odpustil. Tako stori vsak grešnik! prerodi se in novega človeka obleci, tako bo Bog tvojega starega človeka pokončal.

II. Ktere lastnosti mora resničen sklep imeti, da bo v odpusčanje grehov hasnoviten?

Naš sklep bodi: 1. terden in stanoviten; 2. splošen, in 3. delaven.

1. Sklep, življenje zboljšati, bodi terden in stanoviten. Človek ima biti mož beseda; kader si naprejevzame greh zapustiti, mora pri svojem naprejestvu ostati in besedo terdno deržati. In ne samo danes in jutri se mu je greha varovati, marveč vse svoje žive dni ima stanoviten v dobrem biti. Naš sklep Bogu služiti ne bodi kakor plamen v slami, ki v prvem vnetju močno nakviško šviga, kmalo pa ugasne; marveč bodi kakor dob na griču, ki se po sto let hudim vremenskim nevihtam zoperstavlja. V sklepu, nič

več ne grešiti, ne smemo biti podobni sv. Petru, kateri je iz strahu pred neko deklo Jezusa zatajil; temveč ravnati se imamo po zgledu trojih izraeljskih fantičev v babilonski razbeljeni peči, ki so kralju Nebokadnecarju v obraz rekli: „Vedi, da tvojih bogov ne bomo častili.“

Ko je Mozes na Horebskem griču goreč germ gledat prišel, velel mu je Bog čevlje izzuti, preden se je smel božjemu svetišču bližati; kako hočeš pa ti božje obličje gledati, če ne zapustiš grešnih navad, če ne izzuješ malopridnih strasti, če ne očistiš serca, če ne odpraviš, kar Bogu na tebi ne dopade? Vem, da ni lahka reč svojim slabim nagonom zaukazati, pa kdor terdno voljo ima, njemu božja milost pomaga. Nebeško kraljestvo silo terpi, kdor ga želi posesti, mora se sam sebe posiliti. — Ne zgovarjaj se s človeškimi slabostmi, taki zgovori pred Bogom nič ne veljajo, raji stori, kar zamoreš, in kar sam ne zamoreš storiti, prosi Boga, naj bi ti za to zmožnosti podaril. Pred vsem pa bodi terdne volje, drugačen postati, in ne daj se v svojem naprejšvetju motiti.

Neki že postarani ženski pade v glavo se omožiti, in, ker je še premoženja imela, kmalo dobi snubača. Pa bila je ženska zelo jezična, in kader jo je mož za tega del svaril, vselej se je s svojo slabostjo zagovarjala rekši, da ne more drugačna biti. Možu se je čudno zdelo, da bi njegova supruga ne mogla jeziku berzde djati in kaj krepkega zdravila za-njo omisli: kader mu je namreč žena jecljala, vselej ji hudo žlepnico vtisne. Žena jame revkati, on pa nji ves prijazen reče: ne zameri mi, moja predraga! huda slabost se me je nekaj časa sem polastila, ne morem, da bi ti žlepnice ne dal, kader mi jecljati začneš. Jojmene! misli žena sama pri sebi, po tem takem bom vedno le tepena, če se ne odvadim jezičnosti. In to je pomagalo; da bi ne bila žlepnice prijemala, se je svoje slabosti ozdravila.

Grešnik! ki že več let k spovedi hodiš, pa še nikdar svojih grehov zapustil nisi, čeravno si pri vsakej spovedi obljubil, zbrihtaj se enkrat in bodi mož svoje besede. Če se je žena zavoljo žlepnice jecljati odvadila, sramuj se, da ti zavoljo ljubeznivega Jezusa svojega razuzdanja ne zapustiš in grešnega življenja ne poboljšaš. Pomisli, da z vsakim grehom Jezusu žlepnice daješ, pa boš drago plačeval na dan sodbe. Reci enkrat prav po možko, „poboljšati se hočem,“ „naj velja kar rado, greh hočem zapustiti“, „naj gre za mojo čast, naj gre za moje premoženje, naj gre za moje življenje, Bogu hočem služiti“, reci in svojemu sklepu zvest ostani, bodi terden in stanovit v svojem naprejšvetju.

2. Naš sklep bodi splošen. — To hoče reči: grešnik se ima nakaniti, vseh — čisto vseh grehov poboljšati in varovati se; zakaj vemo, da eden smerten greh je zadosten za naše večno pogubljenje; če se torej vseh družih grehov znebimo, pa samo enemu še le služimo, zastonj je, mi smo otroci preklestva. — Glej kralja

Savla. Bog mu je nekdaj velel, vse malikovavske Amalekitarje pokončati. Savel gre z vojsko nad nje in dene vse pod meč, pomori vse ljudi, pa samo Agagu njih kralju življenje prizanese, in zatega-voljo se je Savel Bogu tako zameril, da sam Bog je rekel: „žal mi je, da sem Savla kralja postavil.“ In Savel je bil zaveržen. Tako vsak grešnik; — Gospod mu veli: pokončaj vse grehe v svojem srcu, razbij vse malike, ki se ti umiljujejo, počisti tvojo duhovno hišo vsega hudobnega smradu, in meni se popolnoma vsega daruj, da ti bom milost storil. Če pa človek samo en malo pridnosti prizanese in jo cerklja, se Gospod nad njim razserdi in pogubljenju ga izda.

Pride služabnica, ktera pri nekem nečistniku službo ima, in reče: ne morem sedaj službe zapustiti, ne bom živeža imela; kaj bodo ljudje mislili, če sedaj iz hiše grem, me bodo slabo sodili. Jaz hočem prav lepo živeti, samo da v tej hiši ostati smem. Oh abotnica! ti se želiš vseh grehov poboljšati, pa samo nečistosti se nečeš ogibati. Jeli ne veš, da ta ostudnost ti je zadostna za peklenski ogenj. Se zgovarjaš, da ne boš živeža imela. Nespametnica! ali ne veš, da prijatelji božji niso še nikdar kruha stradali. Praviš, da čast zgubiš. V kaki priliki stoji posvetna čast z božjo gnado? Vse ti je zastonj, ti nimaš splošnega sklepa vseh grehov se poboljšati, zatorej si otrok pogubljenja.

Pride sovražnik, ki že več let s sosedom v razpertiji živi in reče: ne morem svojemu bližnjemu odpustiti, me je preveč razžalil. Bedak! poglej na britko martro! Kaj ti je Jezus storil, da ga pa ti tako pogestoma žališ? Ako tako pobožno živiš kakor sv. Alojzij, zastonj ti je, če sovražniku iz serca ne odpustiš, ti si otrok preklestva. —

Pride neka ženska, ktero vsi za gerdo ponočno razujzdanko poznajo in reče: se hočem spokoriti, pa tega obljubiti ne morem, da ne bom več vasovala. Oh ti gerda pošast! Kdo te je učil da se boš pokorila pa ob enem še vselej voglariti smela? Kdaj se je v katoljski cerkvi slišalo, da vasovavka se je ob enem tudi spokornica imenovala? Idi, gerdoba! ti si satanova hči, ker nimaš resničnega sklepa, vseh grehov se pokoriti.

Resnično je, da Gospod Bog svoje časti nikomur ne pripusti, in tudi nikakor zadovoljen ni s polovico naše službe; marveč od nas tirja vse posvetenje, in zahteva, da se vsem grehom odpovemo in popolnoma njemu darujemo, ali pa nas iz števila svojih prijatlov izbriše in večni smrti izda. Če nam je ljubo taki nesreči oditi, moramo trdno voljo imeti vseh — čisto vseh grehov se poboljšati.

3. Naš sklep bodi delaven. Ni zadosti, da grešnik le izustiš: trdno sem sklenil poboljšati se in nikdar več ne grešiti, marveč moraš v djanju pokazati, da ti je volja Bogu služiti; ni zadosti poboljšanje le obljubiti, ampak moraš poboljšanje v življenju kazati. — Kmet si je hlapca za letno plačilo najel, in se ž njim

pogodil, da mu bo marljivo pomagal kmetijo obdelovati, hlapec pa celi dan le pred hišo poseda in nobenega dela v roke ne vzame, kajti bo kmet ž njegovo obljubo že zadovoljen in konec leta mu plačilo odrajtal? Menim da ne; že perve dni bo lenuhu slovo dal in mu rekel: s tvojo obljubo mi ni pamagano, pojdi, od koder si prišel. Tako grešnik; — on reče se bom poboljšal in Bog mu grehe odpusti ter ga nebeškega plačila zagotovi; pa pridejo skušnjave, grešnik se jim čisto nič ne vstavlja; pridejo slabe tovaršije, grešnik se jih ne ogiblje; pridejo grešne poželenja, grešnik se jih ne brani; kako bo li Bog nad njim dopadanje imel? nikakor, nezvestega hlapca bo iz števila svojih prijatelov odločil. — Kaj bote rekli od hišnega gospodarja: kader ogenj v strehi zagleda, pa roke križem derži in noče gasiti; to je gotovo znamenje, da mu za hišo ni mar, in če tudi iz vsega gerla druge v pomoč kliče, nihče mu ne bo priskočil; vsak poreče: potrudi se sam, in pomagali ti bomo, če pa misliš, da boš z upitjem kaj opravil, le čedalje kriči, bomo videli kdo ti bo hišo zavaroval. Tako grešnik; on terdi, da si hoče dušo rešiti, pa roke križem derži in stvarice za svoje poboljšanje ne stori; on kliče angelje in svetnike na pomoč, pa ognja malopridnosti noče v svoji telesni hiši gasiti, ali mu bo to kaj pomalo? bo li nebeški Bog ž njim čudeže delal? Ne verjamem. — Ti praviš, da vživaš krivično blago, pa ga nočeš poverniti; zastonj ti je tega se obtoževati, dokler storjene škode ne poravnáš. Ti hišna gospodinja praviš, da imaš pohujšljivo deklo v družini; zastonj ti je, dokler dekle od hiše ne posloviš. Ti kristjan se že leto in leto spoveduješ, da opuščáš juterno in večerno molitev; kaj ti pomaga, če pa molitev čedalje le opuščáš. Kar veš, da je grešnega, zapusti enkrat za vselej; kar si pohujšanja dajal, prekličí, kar si krivice storil, popravi; kar si pobožnega zanemarjal, gorljivo donamestuj; kar si s slabimi zgledi pokazil, z lepim življenjem poravnaj; pokaži v djanji, da si se resnično poboljšal.

Sem pa tje hudobni duh nektere ljudi v dobrih sklepih tako-le moti, da jih v greh draži in s tem jim srečnost daje grešiti, da jim svetuje pred ptuje spovednike k spovedi iti. In žalostna skušnja spričuje, da peklenšček na tako vižo veliko — zlasti pa mladih ljudi v svoje progle nažene. Poznamo namreč take, kateri vselej, kader smertno grešijo, k daljnim spovednikom tekajo; če so pa srečni bili za čas grehov se zderžati, se svojim domačim duhovnikom skažejo. Take svarim, ter jih opominjam pred peklenским zapeljivcem, in pa jih vprašam, kaj jim pomaga pred svojimi domačimi duhovniki se zakrivati, ker se pred Bogom zakriti ne morejo? Ne zavoljo spovednika, ampak zavoljo Boga imaš greha se varovati in svoje dobre sklepe zvesto deržati. Kako strašno boš soduji dan osramoten, če v življenju pri spovednikih čast imaš! — Ne, ne, ljubi moji! tako ne smemo delati. Vsi smo grešniki, vsi se moramo poboljšati, in naši sklepi za poboljšanje naj bodo trdni in stanovitni,

naj bodo splošni — vse grehe obsegajoči, in naj bodo delavni, da se v djanju resnične spokornike skazemo. —

III. Kterih pripomočkov se imamo poslužiti, naj bi resničen sklep zvesto držali? — Bom nekterih omenil. —

Pervi pripomoček je molitev. — Mi svojih slabost in natorne popačenosti z lastno močjo nikdar zmagati ne moremo, marveč vsa naša zmožnost je le v gospod Bogu po Jezusu Kristusu. Za potrebno pomoč, naše sklepe zvesto držati in greha za vselej se varovati, moramo Očeta vsega usmiljenja goreče prositi, in on nam bo dal dobrega duha; kakor nam je sam Jezus zaterdil rekoč: „Resnično, resnično vam povem, kar bote Očeta v mojem imenu prosili, vse vam bo dal.“ Glejte Davida. „Jaz svoje oči proti hribu dvigujem, od koder mi bo pomoč prišla; moja pomoč je le v Gospodu, ki je stvaril nebo in zemljo. On me bo držal, da ne padem. on varuje Izrael.“ Tako milo David prepeva in se na božjo pomoč zanaša. Še z večim zaupom smemo mi svoje oči proti hribu dvigati, ki se rešnje kervi našega Rešenika rudeči, in terdno se zanašati, da bo od onod nebeška pomoč nam došla, stanovitnim biti v naših sklepih za poboljšano življenje.

Drugi pripomoček je, vsak dan svoje dobre sklepe ponavljati. — Vsako jutro ko vstaneš in v svoji spavnici navadne vsakdanje molitvice opravljaš, pristavi še svoje dobre sklepe in reci: Moj Bog! terdna volja mi je, vse ure in minute celega dne le tebi služiti. Odpovem se pred teboj o nebeški Oče! za celi dan vsemu grehu, in ko bi me moja slabost v kak pregrešek vabila in silila, zaterdim ti, da te nočem žaliti, in zavarujem se pred tvojo nemilostjo. Tako ponavljenje dobrega naprejevtja je Bogu jako všeč, in zmanjša silo skušnjav in zapeljivosti.

Tretji pripomoček je večkrat se spominjati posvarjenja in podučjenja, ki smo ga pri zadnji spovedi dobili. — Kar nam spovednik govori, govori v Jezusovem imenu. Njegove besede pridejo iz očetovskega serca, njegove svarila merijo na našo dušno zveličanje, njegovi nauki so svetilo in luč za naš pot v nebesa; spovednikove svarila in učila imajo od sv. Duba posebno moč za naše duše, kajti izustene so bile pri studencu sv. zakramenta, zatorej premišljajmo jih večkrat v svojih sercih, in posebno se jih zvesto spominjajmo, kader nas nevihta hudih skušnjav napade. Oh koliko grešnikov bi se bilo že davno poboljšalo, ko bi mi mile besede svojih spovednikov na serca si navezovali! Koliko jih zaslišujemo, da v nesrečah, kamor jih je greh pogreznil, zdihujejo rekši: Ko bi bil jaz spovednika ubogal, nikdar bi ne bil v tako nesrečo padel. In koliko jih pa še le v peklu svoje pogubljenje obžaluje, ker niso na svarjenje spovednikov porajtali. —

Četrti pripomoček je mlačnosti se varovati. — Kder mlačen v dobrem prihaja in nektare male pobožne dela opušča, je

že na poti spet v velike grehe se pogrezniti, je že v nevarnosti pogubljenju zapasti. Jezus pravi: „Nihče, kateri s svojo roko za oralo prime, in se nazaj ozira, ni pripraven za božje kraljestvo.“ Te besede so strašne za vsacega, in pomenjajo to-le: Noben človek, kateri je pot pobožnosti nastopil in za Jezusom hoditi se nakanil, ako po tem za las od svoje pobožnosti odstopi in v dobrem pešati jame, v nebesa ne pride. Kdor hoče k Jezusu priti, mora kot on vsak dan rasti v popolnosti, gnadi in sv. modrosti. „Kdor je pravičen, bodi še pravičnisi, in kdor je svet, bodi še svetejši“, uči sv. Janez. Če pa človek mlačen prihaja, godilo se mu bo kakor unemu, kateri proti vodi plava. Dokler z veliko silo plava, gre nekoliko naprej, pa le po malem; kader se pa vtrudi, ne ostane na mestu, ampak dereči valovi ga po vodi doli nesejo in v vertince zatopé, da pogine. Tako človek, dokler se za pobožnost goreče poganja, gre nekoliko v popolnosti naprej, pa le po malem; kader pa mlačen postane, ga posvetnost nazaj vleče in kmalo v vertince skušnjav in hudih strast zaplete, da duhovno pogine. Varujmo se mlačnosti, ona je nevarna skala v morju našega življenja, na kateri se je že mnogim ladja zveličanja zdrobila.

Peti pripomoček je, v kako bratovščino prečiste device Marije stopiti. — Marijine bratovščine so zavetje grešnikov. Kdor se v take društva zapiše, in društvene dolžnosti natanko spolnuje, se pod Marijino krilo izroči, in vemo da Marija svojih otrok nikdar ne zapusti. Ona je mila mati vsem, kateri hočejo njeni pokorni sinovi in pobožne hčere biti. —

Glejte kristjanje! to sem bil namenil danes vam razložiti od resničnega sklepa, življenje poboljšati in ne več grešiti. Iz vsega tega ste se prepričali, da tak sklep je v odpusčanje grehov potreben: ste slišali, da tak sklep ima biti terden in stanovit, splošen in delaven; in zvedeli ste, katerih pripomočkov se vam je poslužiti, da bodete resničen sklep deržati in greha v prihodnjich se varovati zamogli. Sedaj, moji predragi! vzdignite se in pojdite k svojemu Očetu ter recite mu: Oče! grešili smo zoper nebesa in zoper tebe.

Sklep.

Pred kakimi osemdesetimi leti je v velikem mestu na južnem Francoskem neka igrališčna pevka po imenu Adelajda živel. Bila je mlada in krasne lepote, pa velika zapeljivka in močno pohujšljivega življenja. Redila je s svojim grešnim zaslužkom že postarano mater in eno sestro, in povsod je bila visoko čislana za voljo svojega sladkega petja. Sloveči misijonar Briden pride o tem času v mesto misijonarit. Adelajda ga gre poslušat, pa ne v namenu se spreobrniti marveč iz radovednosti. Ali Bog je bil z grešnico drugači odločil. Pridigar je govoril od posebne sodbe in grešna pevka se ni mogla božjim besedam zoperstavlјati. Sklenila

je grešno življenje zapustiti, naj bi milost božjo dosegla. Imela je sicer sama s seboj hud boj, preden se je k temu nakanila. Mnogoverstne misli so jo obhajale: kdo bo mater in sestro redil? kaj porečejo prijatli in prijateljice? kako se bo v cveteči mladosti svetu odpovedala? ali se bo mogla zadosti spokoriti? take in enake skerbi so jej glavo belile. Se napravi in gre k misijonarju, ter ga prosi, naj bi jo spovedal. Misijonar je že poprej od njenega življenja marsikaj vedil, in jej odgovori: „Sestra moja! preden bom tvojo spoved poslušal, je treba, da se pred vsem drugim s teboj pogovorim in pozvem, ali ti je resnična volja, tvoje pohujšljivo življenje zapustiti. Če ti je trdni sklep pri tej priči gledališču se odpovedati, spovedal te bom, drugači pa ne; zakaj vem, da to je vzrok tvojega malopridnega življenja. Grešnica začne jokati, ter reče: kdo mi bo mater in sestro redil. Misijonar jo zaverne na božjo previdnost in ostane pri zastavljenem pogoju. „Da, gospod! hočem se grehu odpovedati, storite z menoj, kar se vam prav zdi“, reče grešnica in pred misijonarja poklekne. V dveh urah je spoved opravljena in od spovednice gre Adelajda naravnost v ženski samostan ter za vselej svet zapusti. (Vie du père Brydaine par l'abbé Carron.)

Grešniki! tako imate tudi vi storiti. Preden k spovedi greste, treba je trdno si naprejšvzeti nikdar več ne grešiti, treba je popolnoma se spovedniku prepustiti, treba je njegove svete hvaležno sprejeti in po tistih natanko se ravnati. Dokler bodete na tako vižo k spovedi hodili, kakor do sedaj, hočem reči večidel le iz navade, brez resničnega sklepa se poboljšati, vam spovedi nič hasnile ne bodo, čedalje bolj bote po grehih brodili in si le božjo jezo za dan jeze nakopavali. Zbrihtajte se enkrat, raztergajte grešne sponе, in vsa nebeška družina se bo nad vami veselila; Gospod Bog pa se bo vas usmilil, in v svojem rajskem kraljestvu vam zveličanske sedeže odkazal, na katerih se bodete vekomaj njegovega prijaznega obličja radovali. Amen.

VIII. Poduk. Obtoženje pri spovedi.

„Ako se svojih grehov spovemo, je (Bog) zvest in pravičen, da nam odpusti naše grehe, in nas očisti vse hudočije.“

I Janez 1. 9.

V v o d.

Balite bratje! Kaj ne — vam vsem je želja srečno umreti in zveličanim biti? — Če pa v svoje pretečeno življenje pogledate,

in si svoje grehe na perste zaštejete, mislim, da neka skrivna skerb, bi rekel, nek strah vas obhaja, da bi utegnili nesrečno umreti in se žalostno pogubiti. Kaj je po tem takem vam početi, kaj storiti, da bi se tega strahu znebili in zveličanje si zagotovili? Morda bo že zadostilo svojih grehov se prav serčno kesati? morda bo resnično poboljšanje polno odpuščanje grehov vam naklonilo? — Nikakor. — Balite bratje! Vam je potrebno, svojih grehov pred mašnikom k spovedanji pooblaščenim se obtožiti. Le po tej poti bodete odpuščanje svojih zmot dosegli, in spet v gnado in prijaznost božjo stopili, bodete srečno smert storili, in v večno zveličanje prišli. Tega nas podučuje sv. Janez apostelj, ko v svojem prvem katoliškem listu tako-le piše: „Ako se svojih grehov spovemo, je Bog zvest in pravičen, da nam odpusti naše grehe in nas očisti vse hudobije.“

Pa bo kdo rekel: Moj Bog! že tolikokrat sem bil pri spovedi, pa vendar se le bojim umreti, se le bojim pogubljenja; vest mi je vedno nemirna, serce zmiraj le nepokojno. — Prijatelj! ki tako govoriš, zna biti, da se nisi prav spovedoval, ali pa da se nisi resnično poboljšal, ali pa da se nisi svojih grehov serčno greval. Če je tvojemu spokorjenju le ena teh pogodb vmanjkala, res ne moreš biti brez skerbi za svojo smert, in ne brez strahu pred pogubljenjem.

Ljubljeni kristjanje! Od prave grevence in od resničnega sklepa se poboljšati, sem vam že une dni govoril. Pokazal sem vam, kako si morate svojo vest izpraševati, kako svoje grehe zgrevati in kakošen sklep, poboljšati se, storiti. Sedaj pa pride na versto poduk od obtoženja grehov pri spovedi, da odpuščanje svojih nekdanih zmot dosežete. Razlagal vam torej bom:

I. Kdaj je treba grehov se spovedati?

II. Kako se moramo pri spovedi grehov obtožiti?

III. Kaj je grešniku storiti, če je pri spovedi kak velik greh zamolčal?

Današnji poduk sega čisto ves v naše zveličanje; zatoorej poslušajte ga prav pazljivo in jaz se bom v imenu neomadežane device Marije s vso skerbjo potrudil po domače vam govoriti.

Razlaga.

V naj starejših časih se je obtoženje grehov ali skrivaj ali pa očitno godilo; to je: prostor okoli altarja, ki je bil za duhovne odločen, je omrežje od druge cerkve ločilo; grešnik je k omrežju stopil, duhovnika poklical, se globoko priklonil in stojé se mu na uho svojih grehov tihoma spovedal; ali pa k omrežju stopivši je škofa zaprosil, naj bi očitno spoved poslušal, in po tem je ponižno pokleknil ter na glas, da ga je lahko vsa cerkev slišala, svojih grehov se obtožil. Seveda grešnik si je sam zvolil ali na tihoma

ali na glas se spovedati; nobena zapoved ga ni vezala, da celo očitno se spovedati je prepovedano bilo, kjerkoli se je kazala nevarnost pohujšanja.

Po tridentinskem zboru so bile pa današnje spovednice vpe-ljane, v katerih mašniki k spovedanju pooblašteni obtožujejo greš-nikov poslušajo in čez njih grehe sodbo izgovarjajo. Današnje spo-vednice so prav za prav pristolji božjega usmiljenja; ondi nam Bog naše grehe odpušča in naše duše čisti vse hudobije; zatorej bližajmo se jim zaupljivo in pogostoma ter odkritoserčno se svojih zmot ob-tožujmo. Presodimo:

I. Kdaj je treba grehov se spovedati?

a) Vsak človek, kteremu dušno zveličanje pri srcu leži, bi se imel prav za prav vselej, ko v smerten greh pade, berž svojega greha spovedati; kajti vemo, da človek s smertnim grehom omadežan je pred Bogom gnjusoba, da je nezmožen si nebesa služiti, da je v satanovi oblasti, da je večnega pogubljenja vreden. Takega nesrečnega stana se znebiti druge poti ni kakor spoved; zatoraj uči sv. Ambrož: „Izpovedanje otme smrti, odpre raj, in da upanje zveličanja.“ — Kdor si kak ud rani, roko zlomi, hitro po ranocelnika pošlje, naj bi mu roko obezal, rad se bolečinam podverže, nadjaje se telesnega zdravja; zakaj bi pa grešnik izpove-danje od dne do dne odlašal, ker dušno zdravje — zveličanje v ne-varnost postavlja, in če tudi večno ne pogine, gotovo pa si ne-beško diko manjša? — Svoje dni je deček pri prvem sv. obhajilu Bogu obljubo storil, v smertnem grehu nikdar spat ne iti. Zvesto se je greha varoval, pa za nekaj let se mu prigodi, da po človeškej slabosti vendar le v smerten greh pade. Se spomni svoje obljube in rad bi bil šel naravnost k svojemu spovedniku se greha obtožiti, pa za pastirja je služil in moral je past gnati. Ko je na večer živino domu prignal, gre naravnost v farovž in prosi spovedan biti. Gospod fajmošter se mu nekoliko vstavlja in ga napravlja spoved za juteršni dan odložiti, pa fante mu svojo obljubo odkrije in spoved opravi. Izpovedani mladič se veselo domu verne z namenom, drugi dan stopiti k sv. obhajilu in gre spat. Za rana ga gospodinja kliče, pa deček ni več živ, mrtvud mu je dušo od telesa ločil. Blagor mu! da je bil zvest svoji obljubi.

Kristjanje! kdo je pa za naše življenje nam porok? Ali bi nas smert ne utegnula zadaviti ravno tačas, ko smo se s smertnim grehom oskrunili in izpovedanje odlašamo? „Spoved je reševavka duš, končevavka grehov, zmagovavka hudobnih duhov, zapira peklo in odklepa nebo“ pravi sv. Avgustin, zatorej, kader smo nesrečni bili s smertnim grehom se ozazati, hitimo k temu studentu Jezu-sovemu se umivat.

2. Vsak kristjan, vsaka kristjana, mora vsaj enkrat v letu svojih grehov se obtožiti. — In če se tudi celo leto nobenega smertnega greha krivega ne stori, vender se ima

enkrat v letu spovedati, ako ne, zapade velikemu grehu, cerkvenim kaznim in po smerti ne bo na britofu zakopan. Tako vkaže četerta cerkvena zapoved, dana v Lateranskem zboru IV. zakonilo 21. Lateranski zbor vkaže vsakemu pred svojim fajmoštrom se enkrat v letu grehov izpovedati, pa ker se pri spovedi nič ne da posiliti, je cerkev od tega vkaža odstopila, in spovedne listke vpeljala, ktere fajmoštri po svojih farah o velikonočnem času pobirajo, naj bi se prepričali, ali so vsi farani spovedno dolžnost spolnili. Da se ta letna spoved po nekdanji šegi o velikonoči opravlja, slehern že ve; kajti neka druga postava iz tridentinskega zbora nas veže v velikonočnem času k sv. obhajilu pristopiti, in tako se letno izpovedanje skleplje z velikonočnim obhajilom.

Res je, da kdor le enkrat v letu k spovedi hodi, svojo dolžnost že spolni, in ne more se mu nič očitati; pa vender smem reči, da četerta cerkvena zapoved velja le mlačnim kristjanom, od kterih je pisano „da Bog jih bo izplunil iz svojih ust.“ Goreči kristjanje pa ne čakajo, da bi jih cerkvena zapoved k spovedi silila, marveč radi večkrat v letu stopajo v kopelj Jezusove rešnje kervi in si vest čistijo, spomnivši se, da „spoved spravlja z Bogom, razveseljuje angelje, razvedruje serce, polajšuje vest, zakopljuje ternje groze, ozelenuje up zveličanja, in vliva hladilo tolažbe v bolno dušo.“

3. Treba je svojih grehov se spovedati, vselej ko želiš prejeti zakrament presvetega rešnjega Telesa; vselej ko misliš kakega družega zakramenta „živih“ se vdeležiti kakor so: sv. birma, sv. poslednje olje, mašnikovo posvečenje, sv. zakon; vselej ko te kaka velika skušnjava nadleguje, ktero bi drugače užugati ne mogel.

Pravim, da se imaš izpovedati a) vselej ko želiš prejeti presveto Jezusovo rešnje Telo, ker sv. Pavel uči: „Naj človek sam sebe presodi; in tako naj je od tega kruha in pije od keliha;“ po kterih besedah tridentinski zbor zaterdi, da se mora pred svetim obhajilom spoved opraviti in po izpovedanju samega sebe presoditi in očistiti, naj bi vredno jedel od Jezusovega Telesa in pil od njegove rešnje Kervi. Prav pa je, da človek večkrat v letu presveto rešnje Telo prejmlje, torej mu je tudi spoved večkrat potrebna. Istina je, da se ne more za prejemanje teh sv. zakramentov nobeno gotovo pravilo izgovoriti, pa menim, da se ne motim, če terdim, da za mladino obojega spola bi bilo mesečno izpovedanje kaj hasnovito, in odraščenim, priletnim, zakonskim ljudem bi bilo svetovati, saj trikrat ali štirikrat v letu izpovedati se.

Pravim, da se mora spoved opraviti, b) vselej ko misliš kak zakrament živih prejeti; kajti vemo, da ti zakramenti posvečujočo gnado božjo le povišajo, torej mora človek tako gnado v duši že imeti, kader se teh zakramentov vdeležuje. Kakor bi se človek ropa božjega krivega storil, ko bi se v smertnem grehu sv. obhajilu bližal; tako bi se tudi smertno zagrešil in svete za-

kramente ognjusil, ko bi se z zavestjo smertnega greha birmati dal, ko bi v takem stanu sveto poslednje olje prejel, ko bi v sv. zakon stopil. On se mora poprej spovedati, da posvečujočo gnado božjo doseže, naj bi mu ta pri teh zakramentih pomnožena bila.

Pravim, da je k spovedi iti potrebno, c) vselej ko hude skušnjave drugači premagati ne moreš. Tako se godi večidel vsem, ki v bližnji priložnosti živé; nikdar se ne bodo greha ovarovali, ako pogostoma k spovedi ne hodijo, dokler jim ni mogoče priložnosti se znebiti. Zatorej so v naši Goriški nadškofiji dekani pooblašчени, nektare grešnike le pod pogojem mesečnega izpovedanja odvezovati.

4. Grehov se spovedati je treba pred vsako veliko nevarnostjo in zlasti na smertno uro. — Vsaka zapoved veže o času njene potrebe, nevarnost življenja in smertna ura tirjate izpovedanje kakor za zveličanje potrebno opravilo, po tem takem greši, kdor se o teh časih izpovedati noče. Ne bom pravil, da bogaboječi vojščaki se pred bitvo izpovedujejo; samo opominjam vse, ki smertno zbole, ne čakati do zadnjega hipa s spovedjo; marveč prva skerb bodi z Bogom se pomiriti, dušo ozdraviti, in sv. zakramente prejeti; po tem pa naj se tudi za bolešno telo zdravilo poišče. Takim, ki na bolni postelji s izpovedanjem odlašajo, ga do zadnjega hipa odkladajo, se rado godi, da brez sv. zakramentov umerjejo. Cesar Bog nas milostljivo ovaruj!

Evo vam kristjanje! važen nauk, da treba se je izpovedati hitro, ko v kak smerten greh padete; da dolžnost je pod smertnim grehom naj manj enkrat v letu k spovedi pristopiti; da izpovedanju se imate podvreči vselej, ko želite kak svet zakrament živih prejeti, ali se v hudih skušnjavah znajdete, in da grehov se vam je obtožiti pred vsako nevarnostjo življenja in zlasti na smertno uro. Spoved je nova sodba, ona obsojuje vse, kateri svoje hudobije ne obstojé in jih naznaniti nočejo, in spušča pa vse, kateri svoje hudobije obstojé ter jih naznanijo. Zares, čudna skrivnost! Radi se svojih grehov izpovejte, da bodete očiščeni in božjega usmiljenja deležni. —

II. Kako se moramo pri spovedi svojih grehov obtožiti.

Pri spovedi moramo ponižno in popolno vseh svojih grehov mašniku, ki je k izpovedanju pooblaščen, prav odkritoserčno in zastopno se obtožiti. Naša spoved bodi po tem takem 1. ponižna; 2. popolna; 3. odkritoserčna in zastopna. — Preglejmo te lastnosti bolj na tanjko:

1. Spoved bodi ponižna. — Ves ponižen — pred očeta na kolena padši — je spovedal zgubljeni sin, da je grešil zoper nebo in zoper očeta. Ves ponižen ima tudi grešnik pred spovednika na kolena pasti in svoje grehe mu naznaniti. — Taka ponižnost se pokaže a) v noši, da se človek — čedno pa ponižno oblečen — k

spovedi napravi, kakor je Magdalena v spokornem oblačilu pred Jezusa v Simonovi hiši pokleknila. — Taka ponižnost se pokaže b) v zadržanji, da grešnik ves pohleven pri spovednici s pobesnimi očmi stoji, poterpežljivo na izpovedanje čaka; in ko versta nanj pride, serčnega kesa ginjen pred spoveditelja poklekne; kakor vemo od svete Elizabete, Ogerske kraljice, da je pri spovednici večkrat solze prelivala. — Taka ponižnost se pokaže, c) v govorjenji pri obtoženju, da spovedanec z umiljenimi pa navadnimi besedami svoje grehe pove, da se ne zakriva in tudi ne izgovarja, akoravno se sam pred seboj svojih slabost sramuje.

Taka ponižnost se pri današnjih spovedancih zelo zelo pogrešuje. Nekatere ženstva pridejo k spovedi v taki obleki, kakor bi na plešišče šle, vse so olišpane in našopirjene, kakor bi se hotle v gledališču kazati; nekteri možje pa pridejo v takem vsednjem oblačilu, kakor bi šli gnoj kidat. Ena in druga je zoper pravo serčno ponižnost. — Vidimo, da se današnji kristjanje okoli spovednic pogostoma suvajo, iz verste mečejo, posmehujejo in, kmalo bi rekel, tako obnašajo, kakor bi v kerčni na poliček vina čakali. Taki gotovo ne presodijo, kakošno ponižno zadržanje se sv. zakramentu spodobi. — Najdejo se tudi taki grešniki in take grešnice, ki hočejo pred svojim domačim spovednikom za pobožne veljati in svoje slabosti izgovarjajo, ali pa, če v kak velik greh padejo, se drugemu spovedniku odkrijejo, naj bi pri domačem spoštovanje obderžali. Celo takih ne manjka, ki se togotijo, če jih spovednik nekoliko hudo derži in očitno čez spovednikove svarila tožijo. Takim se pač lahko reče v obraz, da nimajo nobene ponižnosti. Oh kako ponižni so bili nekdanji spokorniki! V očitno spokornem oblačilu, glavo s pepelom potrošeno, z usnatim pasom okoli ledja so k spovedi prišli, zdihovali so in na glas jokali ter s solzami svoje grehe izpirali. Oh zlati časi pravega spokorenja! vi ste minuli, in nam je le senca še ostala od vaše sledi!

Bratje! kdor se pri izpovedanju ne poniža, božja milost ne pride v njegovo serce; kajti „Bog se prevzetnim vstavlja, ponižnim pa daje gnado. Približujte se Bogu, in on se vam bo približal. Očistite roke grešniki! osnažite serca, kateri ste dvojnih misel. Zdi-hujte in žalujte, in jokajte; vaš smeh naj se v jok preverne, in veselje v žalost. Ponižajte se pred Gospodom, in vas bo povišal.“

2. Spoved bodi popolna. Grešnik se mora vseh svojih še neizpovedanih smertnih grehov, kakor se jih po skerbem izpraševanju vesti krivega spozna, po številu in plemenu pred spovednikom čisto in resnično obtožiti.

Da je spoved popolna, imamo se a) vseh še ne spovedanih smertnih grehov obtožiti; pravim „smertnih grehov“ za to, ker malih grehov se spovedati dolžni nismo, pravim „tistih smertnih grehov, katerih se še nismo spovedali“ za to, ker prav za prav nihče dolžen ni svojih že vredno izpovedanih grehov

se v drugič obtoževati; pravim „kakor se jih po skerbni izpraševanju vesti krive spoznamo“ za to, ker grehe, za katere ne vemo, zaupamo, nam Gospod Bog brez izpovedanja milostljivo odpusti. — Da je dolžnost se čisto vseh smertnih grehov se spovedati, ki jih vemo, sem vam že v večih podukih, zlasti v II. dokazal; tukaj samo še omenjam, da sv. tridentinski zbor vsacega, ki bi to dolžnost tajil, strašno prekolne in izobči v seji 14. zakonilu 7.; in pa še določim, da gotovih grehov se imamo v gotovnosti, dvomljivih pa pod dvomljivostjo obtožiti, naj bi spovednika ne motili v njegovi razsodbi. — Pa to ni še vse. —

Da je spoved popolna, imamo se b) vseh smertnih grehov po številu obtožiti, to je: povedati moramo, kolikokrat smo ta ali uni greh storili. Denimo, ti nisi v Gospodovih dnevih k sv. maši hodil; tebi ni zadosti se obtožiti rekoč: „nisem hodil k sv. maši;“ marveč povedati moreš kolikrat si o gospodovih dnevih sv. mašo zamudil, kajti vselej si nov greh storil. Če pa števila grehov za gotovo ne veš, povej pri priliki; pa skerbi, da veliko ne vmanjšaš. — Tudi to še ni dovolj. —

Da je spoved popolna, imamo se c) vseh smertnih grehov po plemenu obtožiti in njih okoliščine razločiti. Denimo, ti si preklinjal; pa morebiti si Boga, svetnike, ali božje reči preklinjal; glej tvoj greh ima vse drugo pleme, ti si se bogokletja krivega storil. — Ti si se zoper čistost pregrešil; pa morebiti si svoje telo oskrnil; glej tvoj greh ima pleme oskrumbe samega sebe. Tega se moraš obtožiti. — Ravno tako ti je dolžnost okoliščin tvojih grehov se izpovedati. Denimo, ti si z gerdimi besedami pohujšanje dajal, pa morebiti si nedolžne otroke pohujšal; take okoliščine so tvoj greh povišale. — Ti si opravljal, pa morebiti si mašnike opravljal; to je tvoj greh zelo pomnožilo. Tega se moraš obtožiti. — Seveda kader plemena svojih grehov praviš in okoliščine razkladaš, ne smeš nobenega človeka po imenu razodeti, in kar je mogoča, reči tako opravljati, da spovedniku ves sum do ene ali drnge osebe odverneš. Ti pa ni mogoče tega storiti, in je oseba, ki si jo deležnico v grehu imel, spovedniku preveč znana, imaš za tabart družega spovednika si poiskati, pri katerem boš ložeje okoliščine svojega greha in pleme svojih hudobij razložil.

Zoper spovedno popolnost se mnogi grešniki zaleté. Nekteri pri spovedi pre malo, nekteri pa preveč govoré. —

Pre malo govoré: a) vsi tisti, kateri svoje grehe le na sploh povedó tako-le: „Nisem deržal božjih zapoved. Sem kriv sedmero poglavitnih grehov. Nisem Bogu služil. Sem imel nečiste želje itd.“ Taka spoved nič ne velja; marveč povedati se mora razločno, da je ta ali uni greh storil po številu, plemenu in okoliščinam. — b) Vsi tisti, ki k spovedi, pridejo pa pri spovedi le molčé in se nobenega greha ne zavedó, večidel s tega vzroka, ker si vesti prav izpraševali niso. Prišel je nekda k spovedi že postaren mož, ter je rekel,

da ni nič hudega storil. Spovednik ga vpraša: „Kdaj ste bili zadnji-krat pri spovedi?“ Odgovori: „pred desetimi leti.“ Spovednik se začudi in ga vpraša: „kakošnega stanu ste vi?“ Odgovori: „bil sem vojak in zdaj sem berič.“ Spovednik se še bolj začudi, da ta človek je tako gnado imel, pravično skozi in skozi živeti. Ga začne nekoliko izpraševati, in najde, da človek je v hude grehe zakopan, kterih se pa sam ni zavedel, ker si vesti ni skerbno izpraševal. In tako se marsikteremu godi. — c) Vsi tisti, kteri se znotrajnih grehov, ki so jih z mislimi ali željami storili, ne izpovedajo, misleč, da se smertno ne greši, ako se take reči v djanji ne včiniijo. To je velika zmota; kajti želje do greha imeti, toliko pred Bogom velja, kakor bi v djanji grešil. — d) Vsi tisti, kteri se smertnih grehov obtožijo, pa ne povedó ne števila, ne plemena, ne okoliščin. Denimo, rečeš: sem grešil zoper šesto božjo zapoved, in nič drugega ne zineš. —

Pre več govoré: a) vsi tisti, kteri svojih grehov se izpovedaje cele prigodbe v spovednici pravijo; kakor denimo, nektare ženske, ktere vse svoje življenje razkladajo, in tožijo čez sitnosti svojih mož. Le kar je treba greh razločiti, se ima povedati. — b) Vsi tisti, kteri namesto grehe po številu in okoliščinah zaštetí, v spovednici govoré od svojih časnih potreb, od svojih žalost, revščin, stisk itd. Če ti je ljubo, take reči spovedniku priobčiti, znaš mu doma pa ne v spovednici potožiti. — c) Vsi tisti, kteri v spovednici svoje navadne slabosti pravijo, n. pr.: Jaz sem poln nevoščljivosti; mi dopade veliko brez potrebe govoriti; sem podveržen hudi jezi itd. Te reči je sicer spovedniku potrebno vedeti, naj bi ti pripomočkov pripisal, pa niso predmet zakramentne odveze. Le tiste grehe mu povej, ki so iz teh strupenih korenin zrastle. — d) Vsi tisti, kteri v spovednici razkladajo, kaj da so dobrega storili in kako da so se greha skerbno varovali. — Kar si dobrega storil, ti bó že Bog plačal; da si se greha varoval, si le svojo dolžnost spolnil; pa spovednica ni za take reči namenjena. —

Glejte kristjanje! koliko pregreškov se ljudje pri obtožnji v spovednici krive storijo. Varujmo se jih in skerb si dajajmo vselej popolne spovedi opravljati. —

3. Spoved bodi zastopna in odkritoserčna in resnična. — To hoče reči: grešnik se mora z zastopnimi besedami, spodobnimi, občno znanimi obtožiti; ima spovedniku svoje grehe ravno tako razložiti, kakor mu na vesti tičijo; ne sme ne več in ne manj povedati; mora svoje serce tako odkriti, da ga spovednik kot v zerkalu vidi. — Legati je vselej grešno, zlasti pa v spovednici; zatorej če te spovednik kaj vpraša, ne odgovori nagloma „da“ ali „ne“, ampak pomisli nekoliko, da resničen odgovor daš. „Kar grešnik oddeva, Bog zadeva; kar pa grešnik zdaj pričo enega (duhovna) zamolči, bo enkrat Bog pričo vseh razodel.“ Tako govori sv. Avguštin. „Ne zamolčujmo grehov iz sramožljivosti. Kogar je

sram svoje grehe enemu samemu človeku (spovedniku) razodeti, razodel jih bo sodnji dan celemu sbranemu svetu.“ Pravi sveti Krizostom.

Veliko grešnikov pri spovedanju prav ne govori. Hočem nekatere našteti.

a) Tisti, kateri pri spovedi besedam druge pomene dajejo, kakor jih navadno imajo. Denimo, vpijanil si se, in ti se obtožiš, da ti je bilo slabó. — Deklina se obtoži: „sem vasovala“ pa je nečistost vganjala. —

b) Tisti, kateri besede le na pol izgovarjajo in ostudne grehe nagloma povedó, naj raje takrat, kader si spovednik sedež popravlja. Spomni se, da pred Bogom klečiš, ki tvoje grehe popolnoma pozna.

c) Tisti, ki pri spovedi prav na čudno vižo govore tako-le: Če sem legal, prosim Boga za zamero; kakošenkrat se ne more odmanj storiti. Če sem legal, sem hotel le še večí greh odverniti itd. Tako obtoženje je neumno. Reci: legal sem, petkrat, desetkrat, stokrat sem legal. —

e) Tisti, kateri pri izpovedanju v tretji osebi govoré, tako-le: „Težko je, da bi se nikdar ne klelo. — Kdor ima obilno otrok, kakor jaz, je nemogoče, da bi se kakošenkrat ne jezil. Tako obtoženje je nerazumljivo. Reči: klel sem, jezil sem se nad otroci. —

d) Tisti, kateri grehe pokrivajo in tako modro jih zagovarjajo, da iz velicij majhne storijo. Denimo, marsikteri se obtoži: sem rekel kako besedo v šali, pa govoril je ostudne besede in z njimi veliko pohujšanje dajal. — Sem kako majhino reč vkradil, pa podoban je unemu, ki je bil plahto vkradil in konja pod plahto. —

f) Tisti, kateri se zmeraj na enako vižo in le enakih grehov obtožujejo; namreč iz glave so se neko versto grehov naučili, in vselej, bodisi ob mescu ali ob letu, pri spovedi tisto povedó. Ta je velika razredba. Njih izpovedanje ali pa piškov oreh. —

Glejte spet, koliko nezastopljivih, neodkritoserčnih, lažnjivih spoved semtertje grešniki opravljajo. Oh ubogi grešniki! že 10, 20, 30, 40 let k spovedi hodite, in morebiti se niste še nikoli prav obtožili, še nikoli ponižne, popolne, resnične, odkritoserčne spovedi opravili. Oh ubogi grešniki! Pa mi ne gre nikogar soditi. Bog si je sam sodbo ohranil. Vendar pa hočem še na kratkem razložiti:

III. Kaj je grešniku storiti, če je pri spovedih kak velik greh zamolčeval.

Sem že omenil, da smerten greh pri spovedi zamolčati je strašna hudobija, je onečastenje zakramenta sv. pokore, je gerda malopridnost; sem rekel, da taka spoved nič ne velja, in tak grešnik stori še nov velik greh; sem razložil, da tistega človeka, ki se oskrunenja sv. pokore krivega stori, satan prav tesno v svoje verige zakova: pa vendar žalostna skušnja uči, da veliko takih ne-

srečnežev med nami živi. Kaj jim je storiti, da bi večnemu pogubljenju še odšli?

Grešnik, kateri je pri spovedi velik greh ali s premislikom ali iz pregrešne zanikernosti zamolčal, ni le dolžen zamolčanega greha se spvedati, ampak se mora tudi obtožiti:

a) Pri kolikih spovedih je ovi greh zamolčal.

b) Mora vse spovedi, ktere je po zamolčanem grehu opravil, popolnoma ponoviti, kakor tudi tisto spoved, pri kateri je greh zamolčal, če se je bil pri njej še kakih drugih velicih grehov obtožil.

c) Se mora spovedati ali je in kolikokrat v takem pregrešnem stanu sv. rešnje Telo prejel, in če se je to o velikonočnem času zgodilo.

d) Mora povedati, če je v tem pregrešnem stanu tudi kake druge sv. zakramente prejel, n. pr. sv. birmo, sv. zakon.

e) Svetujem takemu nesrečnemu grešniku veliko spoved opraviti; kajti pred ko ne, ima tak človek zaspano vest, in Bog ve, kakošne so tudi njegove še poprejšne spovedi bile! Gotovo je, da ž njegovo dušo slabo stoji. — Morebiti bi se tak grešnik z dolgo spovedjo na pot zveličanja povernil. —

Glejte kristjanje! ta poduk od obtoženja pri spovedi sem bil namenil danes vam izustiti. Sicer sem čez uro govoril, pa vse, kar sem govoril, je bilo močno potrebno. Vi ste slišali, kedaj je vam treba grehov se obtožiti; ste razumeli, da obtoženje mora biti ponižno, popolno, zastopno, odkritoserčno, resnično; in zdaj veste, kaj vam je storiti, ako ste se kdaj pomanjkljivo izpovedovali. Nikarte pozabiti: „ako se svojih grehov spovemo, je (Bog) zvest in pravičen, da nam odpusti naše grehe, in nas očisti vse hudobije.“

S k l e p.

Ljubljene, z Jezusovo rešnjo kervjo drago odkupljene duše! Še milo pa resno besedo imam do vas. Najdejo se namreč na svetu in celo med vami nekteri malopridneži, kakor so gerdi nečistniki in še drugi hudobneži enake baže, ki vas pogostoma v greh zapeljujejo, in če se jim ve vstavljate, vam pravijo: „ta greh jaz na se vzamem, tebi se ga ni treba spovedati, bom že jaz zanj pokoro opravil.“ Ljube duše! pri živem Bogu vas zarotim, ne dajte se jim slepariti, oni so hudičevi hlapci, vas hočejo v pogubljenje pogrezniti. Vedite, da greh je vse, kar storiti vas vest peče, kajti vest je božji glas v človeku. Vedite, da nihče ne more grehov drugih na-se vzeti, nihče se ne more za družega spovedati, nihče se ne more za grehe družega vredno pokoriti. Le sam se moraš spovedati, le sam sebe pokoriti in sam boš pred sodnikom za svoje grehe odgovor dajal, in če se prav ne spokoriš; sam boš moral v peklu večno goreti. — To si vsi dobro zapazite. —

Sedaj pa ljubljene kristjanje! le serčno stopite k spovednicam. Spovedniki vas čakajo, že so svoje peresa v Jezusovo rešnjo kri pomočili, naj bi vaše dolžne liste pobrisali in vam v božjem imenu ves dolg odpustili. Angelji nebeški so tudi že pri spovednicah svoje mize postavili, in bukve izvoljenih razgernili; do sedaj vaših imen ni bilo v tiste zapisanih, pa kader bodo spovedniki nad vami od vezne križe delali, bodo tudi angelji vaše imena v bukve izvoljenih vpisovali. Le urno, grešniki! dokler je zakladnica božje milosti od-perta. Cesar se pri spovednici obtožite, bo vekomaj pozabljeno. Le ponižno, le čisto, le resnično, le odkritoserčno, le prav zgrevano se spovejte in spet bodo rajske nebesa — vaša večno-srečna dedščina. Amen.

IX. Poduk. Obilna korist vredne spovedi.

„Jaz te ne bom obsodil; pojdi in nikdar več ne greš.“ — Tako je nekdanj rekel mili Jezus: prešestnici v sv. evangelju. Janez VIII. 11.

Vvod.

Na jutrovem je vladal nekdanj jako miloserden kralj Elenahan. Ko se je nekega dne z lovom kratkočasil, najde v hosti majhno, čisto nago deklico, ktero je bila hudobna mati zaverгла. Deklica je bila zalega obraza pa po vsem životu gobova. Nobeden kraljevih dvornikov se je ni hotel dotakniti zavoljo nalezljivosti bolezni, pa sam kralj jo pobere, na svoj dvor nese, in naj bolj zvedenim zdraviteljem v ozdravljenje priporoči. Zdravniki pa izgovoré, da deklica ozdravela ne bo, če se ne okoplje v otroški kervi. Kralj izprašuje, kje bi se otroška kri dobila, in zadnjič vkaže svojemu sinu toliko kervi vzeti. Deklica je res ozdravela pa kraljevi sin je hiraje umrl. Čeravno je bila deklica smerti kraljevega sina kriva, jo je vendar kralj priserčno ljubil, jo pohčeral in še svojemu nasledniku poročil. Ali deklica je bila zelo nehvaležna. Prelomila je zakonsko zvestobo, mnogim ostudnim grehom se vdala, in iz strahu pred kaznimi pobegnula je z dvora, ter s kraljevimi sovražniki se zarotila. Slednjič pa jo kraljevi služabniki dobé, v verige zakovajo, na dvor pripéljejo in ondi vječijo. Sedaj kralj svetovavcev skliče, naj bi mu kazen za nehvaležnico naznanili. Eni svetujejo, jo obesiti; drugi — živo sožgati itd. — Zadnjič se pa svetovavec oglasi ter reče: menim, da za nehvaležnico bi bila naj hujša kazen, ko bi jo pred kralja postavili, ter jej velevali v kraljevi obraz gledati, med tem ko sam kralj jej gerdo nehvaležnost očita. To je bilo kralju po volji. V

verige zakovano najdeno pred kralja postavijo, ter jej vkažejo kralju v obraz gledati, kralj pa jej resno našteva vse dobrote, in kader jej zažne nehvaležnost očitati, da je zavoljo nje svojega sina dal umoriti, se nehvaležnici zgrevane solze po licu vderejo, jame stokati, in kmalu na glas joče. — Ko zgrevano vidi — se tudi dobremu kralju serce vmili, jo veli verig oprostiti, jej poda roko, jej vse odpusti in kot zopet najdeno hčerko jo na očetove persi nasloni. —

Kar se je nekaj v Jeruzalemskem tempelju s prešestnico godilo, se zdi v tej dogodbi ponavljeno viditi. Kar je takrat mili Jezus grešnici rekel: „Jaz te ne bom obsodil: pojdi in nikdar več ne greši;“ te besede tudi tukaj veljavo imajo. — Pa kaj pomenja povest od dobrega kralja in nehvaležne deklice? — Kdo bi ne razumel, da miloserdni kralj je nebeški Bog; on je našo dušo pri sv. kerstu okopati dal v rešnji Kervi svojega Sina, jo je pohčiril in nevesto dal svojemu Sinu; pa nehvaležnica se je z osebnim, djanskim grehom oskrunila; vendar, če se zgreva, spové in spokori, usmiljeni Bog jej odpusti.

No, grešniki! nastavite ušesa. — Danes vam hočem razlagati obilno korist vredne spovedi; hočem vam naštetih mnogo gnad in dobrot, kojih se po vrednem spovedanju vdeležimo. Le stopimo pred nebeškega kralja, naj nam po svojih namestnikih očita našo nehvaležnost, mi smo vredni ojstrga pozvarjenja; pa obžalujmo svojo nezvestobo in odpuščanje bomo dosegli. — Začnem. —

Razlaga.

Iz sv. pisma vemo, da Naman, sloviti vojvoda Sirskega kralja, je bil ves gobov. On pride na Izraeljsko k preroku Elizeju pomoči iskat. Ta mu veli sedemkrat v reki Jordanu se umiti. Storil je in bil je očiščen hude bolezni. — Tak potok je sveta spoved; mesto vode se po njem cedi Jezusova rešnja kri, kdor se v tem čudodelnem potoku umije — svojih grehov se spové, bo očiščen ostudne bolezni, ranjena duša mu ozdravi, ter še novo moč doseže, hudega se varovati in v dobrem rasti. — Premislimo to bolj natanko:

1. Pri spovedi zadobiš odpuščanje grehov — vseh — še tako ostudnih. — Ta resnica se opira na tiste Jezusove besede, ki jih je učencem rekel: „Kterim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni.“ Tega sem že večkrat omenil in ni treba dalj dokazovati, to resnico je katoliška cerkev vselej terdila in spovedanje grehov edino pot v odpuščanje grehov svojim pravovernim priporočevala. To resnico moramo tudi mi terditi in terdno vanjo verovati; kajti znano je iz svetega evangelja, da Jezus je grebe odpuščal le tistim, kateri so stanovitno vanj verovali in kakor je on nekaj mrtvoudnemu rekel: „Zaupaj sin! tvoji grehi so ti odpuščeni;“ tako kader spovednik nam reče: „Jaz te odvežem tvojih

grehov" imamo tem besedam verovati, kakor da bi jih sam Jezus nam govoril. Če pa vere nimamo, je naše spovedanje prazno, mi odpuščenja deležni nismo. — Pa ne mislimo, da zavoljo spovedanja dosežemo odpuščanje, nikakor; marveč le po neizmernem zasluženju Jezusa Kristusa, kateri je za grehe celega sveta božji pravici zadostil, se nam grehi odpuščajo; naše izpovedanje je le pot, katero nam je sam Jezus pokazal, njegovega zasluženja se vdeležiti, je po besedah sv. Jeronima edina deskica, na kateri zamoremo iz morja svoje malopridnosti do božjega usmiljenja splavati. — Določim v vašo tolažbo, da pri vredni spovedi se vsi — še tako ostudni grehi odpusté; zakaj gospod Bog je po preroku Miheju tako-le govoril: „Vse naše hudobije bo odvezel in jih v globočino morja vergel“, in po Ecehijelu: „Vseh njegovih pregreh, ki jih je (grešnik) storil, se ne bom spomnil“, in po Izaiju: „Ako so vaši grehi črni kot oglje, kot sneg bodo beli, in če so rudeči kakor škerlat, ket voljna bodo belo oprani.“

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Cyrus K. je dobil faro Ingolsthal. Č. g. Müller Anton, mestni kaplan v Celovcu, je postal doktor bogoslovja. Č. g. Škerbinc J. oskerbuje tudi prazno faro Strojno. Čč. gg. Guggenberger Fr., Formas Fr. in Kristinjak Andrej, so postali provizorji, prvi v Svincu, drugi v Lavamündu, tretji v Kirchbachu. Čč. gg. novoposvečenca Širnik Janez in Matevžic Val. gresta za kaplana v Roje in Podkernos. Umerla sta čč. gg. fajmoštra Špenko Mat. in Grebetschitscher Ignac. R. I. P.!

Goriška nadškofija. Č. g. Carli Alojz je imenovan fajmošter pri sv. Luciji na Mostu. Č. g. Urbančič Andr. gre za vikarja na Pečine, č. g. Tomšič Jožef za vikarja v Levpo. Umerla sta čč. gg. Flander Anton, vikar na Serpenici in Chiaruttini Martin, kaplan v pokoju. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Č. g. Kumer Al. je dobil faro Leše. Č. g. Vodir pride za administratorja v Goriče. Č. g. Pečnik Val. pride za kaplana v Mengeš, č. g. Sušnik J. v Sent-Lorenc in č. g. Merjašič Fr. v Černomelj. Umerl je č. g. Dolničar Janez. R. I. P.!

Lavantinska škofija. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Jurkovič M. v sv. Il pri slov. Gradcu, Dovnik Fr. v zgornjo Polskavo, Meško M. v Leskovec, Rojko Fr. k sv. Benediktu na Goriškem in Živornik J. v Šoštanj.